JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. Woensdag 4 Julij. N°. 53.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... ƒ 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* .... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... ƒ —,60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling - —,30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indie gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij,

Willende overgaan tot vaststelling der minimum-prijzen voor de taxatie van wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop, bij invoer in Nederlandsch-Indië, gedurende het derde kwartaal 1855;

lettende op de artikelen 23, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering in Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Te arresteren het aan deze ordonnantie gehecht tarief van prijzen, volgens welke, gedurende het derde kwartaal 1855, zullen worden geheven de inkomende regten op wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop, bij invoer in Nederlandsch-Indië.

Art. 2. Deze ordonnantie treedt in werking op den dag der uitgifte van het staatsblad, waarin zij is opgenomen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 2 Julij 1855.

DUYMAER VAN TWIST.

[Staatsblad n°. 41.]

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Bij Koninklijk besluit van den 6den Mei 1855 no. 45, is, hoofdzakelijk tot belooning zijner uitstekende verrigtingen ter Westkust van Sumatra in 1833, benoemd tot ridder der derde klasse van de militaire Willems-orde, de kolonel der infanterie bij het leger in Nederlandsch-Indië *J. W. D. Kobold*, ridder van de vierde klasse dier orde en kommandant der eerste militaire afdeeling op Java.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de assistent-resident van Hila en Laricke *J. E. Bernard*.

Benoemd:

Tot controleur der 1e klasse bij het binnenlandsche bestuur onder Bencoelen, de controleur der 2e klasse, belast met het gezag in de afdeeling Kroë (Bencoelen), *M. J. A. Arnold*.

Bij 's Lands Burgerlijke Openbare Werken.

Benoemd:

Tot hoofdingenieur en chef tevens van de 4e waterstaats afdeeling, de ingenieur der 1e klasse *D. de Bruijn*, met aanwijzing van de hoofdplaats Soerabaya als zijne standplaats.

Tot ingenieur der 1e klasse en chef van het 1e bereau der directie van burgerlijke openbare werken, de ingenieur der 2e klasse *P. J. G. Beijerinck*, als zoodanig de laatstgenoemde functien reeds waarnemende, onder verklaring ten overvloede dat zijne standplaats is te Batavia.

Tot ingenieur der eerste klasse en chef van de eerste waterstaatsafdeeling, de ingenieur der tweede klasse *W. L. Brocx*, met aanwijzing van de hoofdplaats Batavia als zijne standplaats.

Tot ingenieur der eerste klasse en chef van de derde waterstaatsafdeeling, de ingenieur der tweede klasse *S. Dik Cz.*, met aanwijzing van de hoofdplaats Samarang als zijne standplaats.

Tot ingenieur der tweede klasse en chef van de vijfde waterstaatsafdeeling, de ingenieur der tweede klasse *W. Kraft*, als zoodanig laatstgenoemde functien reeds waarnemende, met aanwijzing van Padang als zijne standplaats.

Tot ingenieur der 2e klasse en chef van de achtste waterstaatsafdeeling, de ingenieur der 3e klasse *J. M. Hageman*, met aanwijzing van de hoofdplaats Makassar als zijne standplaats.

Tot ingenieur der 2e klasse en chef van de zesde waterstaatsafdeeling, *A. J. A. de Bosson*, met aanwijzing van de hoofplaats Muntok als standplaats.

Tot ingenieur der 3e klasse en chef der zevende waterstaatsafdeeling, de ambtenaar voor den waterstaat jhr. *W. H. F. van Raders*, met aanwijzing van Banjermasing als zijne standplaats.

Tot ingenieur der 3e klasse, de ambtenaar voor den waterstaat *C. C. van Hall*, met bepaling dat hij zal werkzaam zijn bij de buitengewone waterwerken in de residentie Soerabaija.

Tot aspirant-ingenieur, de ambtenaar voor den waterstaat *W. F. Vogelzang*, met bepaling dat hij zal werkzaam zijn bij de buitengewone waterwerken in de residentie Soerabaija.

Bevestigd:

De ingenieur der 2e klasse *P. van Bakk*, zijnde hij tevens benoemd tot chef der tweede waterstaatsafdeeling, met aanwijzing van de hoofdplaats Tagal als zijne standplaats.

De ingenieur der 3e klasse *P. A. Bahn*, met bepaling, dat hij voorloopig en tijdelijk zal optreden als eerstaanwezend ingeneur in de residentie Bagelen, en dat zijne standplaats zal zijn Poerworedjo.

De ingenieur der 3e klasse *W. J. A. Nieuwenhuisen*, met bepaling, dat hij zal optreden als eerstaanwezend ingenieur in de residentie Madioen, en dat zijne standplaats zal zijn ter hoofdplaats van dien naam.

De ingenieur der 3e klasse *A. A. Th. Ledeboer*, met bepaling, dat hij voorloopig en tijdelijk zal optreden als eerstaanwezend ingenieur in de residentie Pekalongan, en dat zijne standplaats zal zijn ter hoofdplaats van dien naam.

De ingenieur der 3e klasse *H. A. van Rossem*, met bepaling, dat hij te Samarang zal werkzaam zijn onder de bevelen van den chef der derde waterstaatsafdeeling, en dat hij in de ranglijst plaats neemt onmiddelijk beneden den ingeniur *A. A. Th. Ledeboer*.

De ingenieur der 3e klasse *A. M. van Deinse*, met bepaling dat hij zal optreden als eerstaanwezend ingenieur te Cheribon en ter hoofdplaats van dien naam zal verblijf houden.

Definitief in dienst gesteld:

De tijdelijk bij den waterstaat dienst doende architect der genie der 1e klasse *A. van Lakerveld*, met bepaling, dat hij te Soerabaija zal verblijven, en zulks met behoud van zijnen titel van architect der 1e klasse.

Bij de Algemeene Secretarie.

Tot 2e commiezen:
de 3e commies *B. J. G. Elias*.
de ambtenaar der 2e klasse, ter beschikking van den algemeenen secretaris, *C. E. le Clercq*.
de 3e commies *D. Heijting*, en
de ambtenaren der 3e klasse, werkzaam ter algemeene secretarie, *W. J. Pahud* en *K. H. Engeringh*.

Tot 3e commiezen, de klerken *F. E. W. van Ranzow*, *C. W. Walbeehm* en *A. Holle*.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den onderwijzer bij de gouvernements lagere school te Djocjokarta *A. van der Meijden*.

Militair Departement.

Overgeplaatst:

Bij het 2e bataillon infanterie, de majoor *W. Lammerée*, van het 8e bataillon infanterie.

Advertentien.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Woendag den 11 dezer, des voormiddags ten **10** ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden worden verzocht hunne namen duidelijk te schrijven en hunne titels te vermelden bij de aan den adjudant van dienst te doene aanvragen om audientie.

Buitenzorg, den 2 Julij 1855.

De Kapitein-Adjudant,
BERING LIESBERG.

Landmail van Julij.

De Directeur der Posterijen herinnert belanghebbenden dat het mail-stoomschip, in Julij den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Dingsdag den 10 Julij aanstaande:

a. des avonds ten acht ure, voor Europa, Britsch-Indie, China enz., enz.;

b des middags ten één ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Debiteuren aan het vendudepartement te Batavia, over de maand Maart jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor ultimo dezer, ten vendukantoor moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

De wd. hoofd-administrateur der marine maakt bekend, dat op Woensdag den 15 Aug. ek., des voormiddags ten 10 ure, door den kapt. ter zee, directeur van het marine établissement te Soerabaya ten zijnen burele, publiek zullen worden uitbesteed, de leverancie van de ondervolgende artikelen, te Soerabaya benoodigd voor de dienst van Zr. Ms. schepen en vaartuigen van oorlog, de sedentaire inrigtingen van zeewezen en de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid. Van primo Januarij tot ultimo December 1856.

De resident van Samarang maakt bekend, dat op Donderdag den 2 Aug. ek., des morgens ten 9 ure, bij afslag, zal worden gehouden eene uitbesteding voor levering, gedurende den jare 1856, van onderscheidene levensmiddelen en benoodigdheden ten dienste van het civiel departement.

De resident van Samarang maakt bekend, dat op Donderdag den 9 Aug. ek., des morgens ten 10 ure, ten zijner secretarie, bij afslag, eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van rijst ten dienste van het corps pradjoerits te Kendal en Prowodadie. Van primo Januarij tot ultimo December 1856.

De resident van Samarang maakt bekend, dat op Donderdag den 9 Aug. ek., des morgens ten 10 ure, ter zijner secretarie, bij afslag, eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van gekookte spijs, mondbehoeften en verdere benoodigdheden, voor al de ter hoofdplaats Samarang aanwezige gevangenen, kettinggangers en bannelingen. Van primo Januarij tot ultimo December 1856.

De assistent-resident van Patjitan maakt bekend, dat op Maandag den 13 Aug. ek., des voormiddag ten 9 ure, ten zijnen kantore zullen worden uitbesteed de hierna te melden leverancien ter hoofdplaatse Patjitan, gedurende jaar 1856, te weten:

a. van voeding aan de gevangenen en veroordeelden, gerekend op 40 koppen daags, en de levering van lampolie voor verlichting der gevangenis.

b. van rijst en zout aan de pradjoerits, gerekend op 38 koppen daags.

Op Maandag den 6 Aug. ek., des voormiddags ten 9 ure, zal in den dalm van den regent te Pasoeroean, openbare uitbesteding worden gehouden, voor de levering gedurende 1856, van de navolgende benoodigdheden, te weten:

1ste perceel, 51,300 amst. pd. rijst ten dienste van het corps pradjoerits.

2de perceel, 4,380 pd. padie, 24 bottels dempelolie voor de brievenposterij.

3de perceel, 10,950 pd. rijst, 1,800 do. droogе visch, 52 bottels versche klapperolie, 12 kleine vademen brandhout, voor de kruisboot No. 72.

4de perceel, de voeding van gevangenen en kettinggangers benevens de levering van 828 bottels olie, ter verlichting der gevangenissen te Pasoeroean en Malang.

De assistent-resident van Banjoewangie maakt bekend, dat op Woedsdag den 1 Aug. ek. des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore openbare uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van de natenoemene artikelen en het transport van koffij en zout, over het jaar 1856, als:

1ste perceel, voor de levering van levensmiddelen enz., ten behoeve van de opvarenden der kruisbooten No. 4 en 29 en der loodsbooten bij het loodswezen in Straat Balie, calculatief begroot op: 31,600 amst. pd. rijst, 4,200 do. do. gedroogd vleesch (dinding.) 24 kleine vadems brandhout, 120 kannen klapperolie.

2de perceel, voor de levering van padie, ten behoeve van de brieven postpaarden, calculatief begroot op op: 6,600 amst. pd.

3de perceel, voor de levering van rijst en gedroogd vleesch (dinding,) ten behoeve van de gevangenen, verdoordeelden tot dwangarbeid en verwijderde personen, zoomede voor de levering van lampolie voor verlichting der gevangenissen, calculatief begroot op: 200,000 amst. pd. rijst, 20,300 do. do. gedroogd vleesch (dinding), 180 kannen lampolie.

4de perceel, de afvoer van koffij uit het binnenlandsch pakhuis te Rogodjampie naar het afscheeps pakhuis te Banjoewangie, zoo mede tot den overvoer van zout, van het zoutpakhuis te Banjoewangie naar het zoutpakhuis te Rogodjampie, zijnde de over te voeren hoeveelheden koffij en zout begroot op; 6,000 picols koffij en 600 do. zout.

Bernard en Clara.

Eene Schotsche Novelle.

I.

Het was op een der aanzienlijkste markpleinen van *Sckotlands* hoofdstad, dat een dier ruwe policie-beambten, die niet zelden de anders zoo vereerenswaardige en nuttige strekking hunner bediening, door gebrek aan mededoogen en gevoel ontsieren, een onschuldig knaapje, hetwelk door het verkoopen van kleine teekeningen aan de rondom hem verzamelde volksmenigte, zich eene geringe verdienste trachtte te verkrijgen, op eene ruwe wijze bij den mouw schudde en het op forschen toon de volgende woorden toebeet: »Gij moet met mij naar de policiewacht gaan, kleine gaauwdief! want ik betrapte u daar op bedelen, en, wanneer gij eens gedurende een dag of veertien achter de tralien zult hebben gezeten, zal de lust, om dit schandelijk bedrijf nog verder voort te zetten, u wel vergaan.''

»Achter de traliën!'' riep nu het jongske, bleek en rood van schrik wordende, »wat zullen mijne goede moeder en mijne lieve zusje daarvan zeggen?''

Eene vrouw, die aan een naburig fruitstalletje appelen en peren verkocht, en zich alzoo in de nabijheid van dit tooneel bevond, riep nu den policie-dienaar toe: »Waarom laat gij dat lieve kind niet met rust; gij ziet het toch wel beter dat het om geen aalmoes vraagt, maar alleen zijn best doet, om een' paar prentjes te verkoopen.''

»Bemoei u niet met hetgeen u niet aangaat,'' viel nu de agent in; »de jongen is mijn gevangene; hij moet met mij naar de policiewacht!'' En terwijl hij zoo sprak, pakte hij het jongske al ruwer en ruwer aan en sleepte het met zich voort, terwijl het inderdaad onschuldige kind luideels schreeuwde: Ik bedel niet!'' Maar eindelijk bemerkende, dat hij den hartvochtigen man tot geen medelijden konde bewegen, deed hij zijn beklag aan de verdere omstanders.

»Ik geloof, vriend! dat gij hier meer doet dan gij wel kunt verantwoorden, zeide een daar voorbijtrekkende karreman, terwijl hij zijn paard deed ophouden. »Dit lieve kind gelijkt alles behalve naar eenen bedeljongen; daartoe ziet hij er veel te ordentelijk uit.''

»Dat zeg ik met u,'' schreeuwde de fruitvrouw uit al hare magt; hare schelklinkende stem bragt de volksmenigte in beweging en de man des gewelds, vreezende dat men hem zijne prooi door overmagt mogt ontrukken, verdubbelde zijne pogingen, om het kind met zich te voeren.

»Heeft dan volstrekt niemand deernis met een ongelukkig kind, dat hoegenaamd geen kwaad heeft gedaan?'' riep alweder de schier radelooze knaap, en hij sloeg de oogen met eene uitdrukking van hevigen angst op een' der voorbijgangers, die belangstelling in zijn droevigen toestand scheen te stellen; de onbekende stond stil en zag den kleinen gevangene strak in het aangezigt.

»Goddank!'' riep de fruitvrouw, terwijl zij aan hare blijdschap een zekeren eerbied scheen te paren; »het is onze brave doctor *Milton*, en nu zullen wij eens zien, wiens haan hier koning zal kraaijen,''

»En wat legt men dat lieve kind dan ten laste?'' vroeg nu de geneesheer minzaam.

»De deugniet heeft gebedeld,'' antwoordde de booze man op barschen toon.

»Ik kan het naauwelijks gelooven,'' hernam de doctor op eene bedaarden en ernstigen toon.

In allen gevalle zijn het mijne zaken en niet de uwe,'' sprak de policie-beambte met klimmende onbeschaamdheid, en daar hij nu het jongske met buitengewone ruwheid bij den arm pakte, sleurde hij het met hem voort, zonder eenige verdere teregtwijzing af te wachten.

»Het is nu genoeg, vriend!'' zeide de doctor op eene wijze, welke deed vermoeden, dat hij met eenig gezag kon spreken; »deze zaak gaat *mij* voor het minst zooveel aan als u; ik neem dat lieve kind onder mijne bescherming, en, wanneer het zich op deze plaats al niet

Vendutien.

Op Donderdag 5 Julij, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*

en

Tegen 4 en 6 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van de heeren *C. Bahre en G. Kinder*, door *Vaupel & Co.*

Op Vrijdag 6 Julij, voor het commissiehuis van *Gebrs. Roselje & Co.*

Op Maandag 9 Julij, wegens vertrek, voor de woning van den heer *Sikkens*, in het kampement van de officieren der geneeskundige dienst, nabij het Hospitaal te Weltevreden, door *B. J. Leon*,

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Dingsdag 10 Julij, voor het woonhuis en toko van *Tan Tian Bien*, op Passar Baroe.

Vertrekkende Personen.

J. Berne.

Advertentiën.

Bevallen van een ZOON *C. F. J. van Haren Noman, Jacometti.*

BATAVIA, 30 *Junij* 1855. (1230)

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, *H. H. Adèr, Stephanus.*

BATAVIA, 1 *Julij* 1855. (1235)

Bevallen van eenen ZOON, *W. E. Netscher, Teunissz.*

BATAVIA, 2 *Julij* 1855. (1240)

Overleden op den 1sten Mei j l. te Doesborgh (Provincie Gelderland), *M. W. Enklaar*, geboren *Versteeg*, geliefde zuster van

W. F. VERSTEEG,
Kapitein der Genie,
(1239) en L. G. VERSTEEG,

SOERABAYA, 27 *Junij* 1855. *Küchler.*

Heden overleed in den ouderdom van 46 jaren, mijn geliefde Echtgenoot *Johannes Alexander Berkholst.*

J. W. BERKHOLST,
geb. *Brouwer.*

SOERABAYA, *den* 21 *Junij* 1855. (1232)

Heden vernam ik bij mijne aankomst alhier het treurig berigt, dat mijn geliefde broeder de heer *H. Haagsma*, med. doctor te Rembang, onlangs overleden is, strekkende dit tot algemeene kennisgave aan ZEd, vrienden en bekenden.

(1246) P. HAAGSMA.
Gezagvoerder van het
BATAVIA, 2 Julij 1855. Nederlandsch fregatschip
Doctrina & Amicitia.

Verkooping van Sandelwood Paarden.

De ondergeteekenden zullen op Donderdag aanstaande, op Bazaar Pisang op vendutie verkoopen:

123 fraaije en groote Sandelwood Paarden en 11 dito dito dito Merrie Paarden,

zijnde meerendeels alle Rijpaarden en spannen Wagenpaarden, pas aangebragt per *Aijdroesie* van Sandelwood Eiland.

De Paarden zijn inmiddels te bezigtigen op het plein van de Javasche Bank.

(1238) A. VAN OMMEREN & Co.

Vendutie
op Donderdag den 5den Julij 1855,

tegen 4 en 6 perCent vendusalaris,
voor de pakhuizen van de heeren **C. Bahre & G. Kinder**
en zonder reserve, door *Vaupel & Co.*,

van de op de Vendutie van den 21sten dezer, wegens gebrek aan tijd, onverkocht geblevene Lijnwaden, wollen Stoffen, Lakens, Glaswerk, Kramerijën, Modeartikelen, enz. enz. (1226)

Vendutie
op Vrijdag den 6den Julij 1855,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

van Pale Ale en Porter op flesschen in vaten van 4 dozijn, in Engeland afgetapt, verlakt Leder, Klokken, Aarde- en Glaswerk, 100 stukken gezonde Dimets, eene partij diverse beschadigde Lijnwaden en de op de laatste veiling wegens gebrek aan tijd onverkocht geblevene Precioza's, als Juweelen, Oorbellen, Ringen, losse Brillanten en gouden Cylinder Horlogiën. (1225)

Vendutie
op Maandag den 9 Julij 1855

voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*,
à 4 pCt. Vendu salaris,

van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden, wit garen, enz., enz. (1257)

Vendutie
op Woensdag den 1sten Augustus 1855,

voor het woonhuis van den heer **J. L. Adam**,
te Tanah Abang, wegens vertrek,
door *John Pryce & Co.*,

van eenen netten en goed geconserveerden Inboedel, bestaande uit fraaije Mahonijhouten Meubelen, Spiegels en Schilderijën, Kristal- en Glaswerk, Eet- en Theeserviezen, en verder van Rijtuigen, Paarden, enz. enz. (1259)

Belle Byouterie en Or,

à vendre bon marché, en gros ou en détail, chez
(1260) A. LECOUTEUX, à Noordwijk.

Bretelles de soie blanches,

Brosses à cheveux, Brosses à dent, Esprit de rose, Poudre de violette de chez *Gosnell.*

(1224) Chez M. JANET.

Bij de ondergeteekenden zijn pas in Commissie ontvangen:

fijne katoenen en linnen Hemden, merino Borstrokken, zeer fijn Linnen, geschikt voor jassen, union en echte linnen Drills, Damast, Shirtings, alsmede een factuur waarlooze Engelsche wagen- en bendi Leidsels, Strengen, Hoofdstellen, voorts nog Engelsche Wagen- en Bendietuigen met koper en pleet gemonteerd, enz.

(1227) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

IJzeren Ledikanten

voor 1 en 2 personen, in verschillende soorten, zijn ontvangen bij

(1198) VAN RIET & TER GOUW.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

hebben een ziek en open been genezen. De heer Jan Allen, te Leicester, in de Denmarkstraat No. 17 woonachtig, was sedert drie jaren lijdende aan eenen zieken voet, gedurende welken tijd hij geneeskundig werd behandeld, doch zonder goed gevolg. Men raadde hem aan, den voet te laten afzetten, doch hij verzette zich bepaald tegen die operatie, en begon de zalf en pillen van Holloway te gebruiken, welke, nadat hij een betrekkelijk korten tijd daarin volhard had, hem volmaakt deden genezen, en zijn voet is thans zoo gezond als ooit. Hij beveelt dus deze heel- en geneesmiddelen ten sterkste aan, aan een ieder die aan diergelijke ongemakken is lijdende.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... f 1,—, f 3,— en f 5,—
Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

Officiële Bekendmaking.

128ste Frankforter Staats-Loterij.

Gewaarborgd, gecontroleerd door- en onder het onmiddelijk toevoorzigt van het Gouvernement der vrije Stad *Frankfort.*

De Trekking neemt een aanvang op 3 October 1855.

Deze Loterij bestaat uit **18 400** Actiën, van welke **6000** Prijzen en **11** Premiën gewonnen worden, bedragende eene Somma van

Een Millioen 64,780 Gulden.

De Prijzen en Premiën zijn de navolgende:

	1 Premie van..........	f 100,000
1	Prijs van..................	- 100.000
1	» »	- 50,000
1	» »	- 20,000
1	» »	- 15.000
1	» »	- 12 000
1	» »	- 10.000
2	Prijzen van f 5000..............	- 10 000
4	» » - 4000..............	- 16.000
8	» » - 2000..............	- 16 000
100	» » - 1000..............	- 100.000
100	» » - 300..............	- 30.000
5780	» » - 100..............	- 578.000
	10 Premiën bedragende...	- 7.780

6000 Prijzen en 11 Premiën ten bedrage van f 1,064,780

De Frankforter Gulden heeft dezelfde waarde als de Nederlandsche Gulden.

De laatst getrokkene der 12 hoogste Prijzen bekomt de Premie van f 100,000, zoodat eene Actie f 200,000 winnen kan.

Deze Loterij, opgerigt in het jaar 1791, is gegrondvest op de meest regtmatige en juiste beginselen. Ieder nommer wordt getrokken en deszelfs lot, hetzij het een prijs of niet verkregen heeft, is duidelijk vermeld in de gedrukte officiële lijsten, welke naauwkeurig worden nagezien door de Gouvernements officieren. Deze lijsten zijn ten bewijze hunner echtheid voorzien van het Staatswapen. De trekkingen geschieden in tegenwoordigheid van het Publiek, en de Prijzen zijn *gewaarborgd* bij het *Gouvernement* en worden dadelijk betaald.

Prijs der Actiën.

Eene geheele Actie f 100. Eene halve Actie f 50.

De volgende voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Actiën,

5 geheele	of 10 halve	of 20 kwart Actiën,	slechts f 475
10 »	» 20 »	» 40 » »	» - 900
20 »	» 40 »	» 80 » »	» - 1650

Voor het bedrag der gewenschte Actiën kan men remitteren in wissels op, of bankbiljetten van Holland, Engeland en Frankfort, of wel men kan voor dezelve betalen door middel van een bankier of goed handelshuis, voor transmissie aan de heeren *Moriz Stiebel Zonen* te Frankfort, of de heeren *S. Stiebel & Co.* te Londen. Indien zoodanig bedrag eerst mogt ter hand komen na den afloop der trekking, zal zulks terug gezonden worden, of wel, naar verkiezing, aangewend worden voor de volgende Loterij.

De Officiële Lijsten worden onmiddelijk na den afloop der trekking aan iederen deelnemer afgezonden, en maatregelen zijn genomen geworden dat de Prijzen kunnen betaald worden in Oost-Indie en Java door eene daar gevestigde bank, of, desverkiezende in Londen aan de agenten dezer banken.

Actiën en plannen zijn te bekomen bij de ondergeteekenden, welke de eenige aangestelde agenten zijn voor den verkoop in- en buitenslands.

MORIZ STIEBEL ZONEN,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Loterij
Collecteurs te Frankfort a/M.

Men wordt verzocht zijne bestellingen zonder oponthoud aan *Moriz Stiebel Zonen*, Bankiers, Frankfort-aan-de-Main, Duitschland, te adresseren; of desverkiezende kan men brieven met wissels of banknoten aan de heeren *S. Stiebel & Co.*, kooplieden, No. 32, Nicholas Lane, Lombardstreet, te Londen, doen toekomen.

NB. De heeren *M. Stiebel Zonen*, hebben het genoegen het publiek te kunnen mededeelen, dat zij aan een heer te Bombay, de Actie No. 15832 verkocht hadden, welk nommer in de laatste of 127ste Frankforter Loterij, de kapitale prijs van f 100.000 gewonnen heeft, en men kan, wanneer zulks verlangd wordt, verdere inlichtingen van genoemden heer bekomed.

Het Programma ligt ter inzage aan het Bureau dezer Courant, (1216)

---

kan regtvaardigen, blijf ik er borg voor." En terwijl hij deze woorden sprak, haalde hij een klein ebbenhouten stokje uit zijnen zak, hetwelk aan weêrszijden met zilver beslagen was; zulk een stokje nu was het kenteeken, hetwelk de hoofdbeambten der policie in *Schotland* bij zich plegen te dragen, en door hen alleen in geval van noodzakelijkheid vertoond wordt, en de agent, die nu zijnen meerdere erkende, liet terstond het jongske los, sloeg onder menigvuldige buigingen en betooning van eerbied de hand aan zijnen hoed en ging druipstaartend heen.

»Ik dacht het wel, dat die vent wat al te voorbarig was," zeide de karreman, terwijl hij zijn voertuig weder in beweging bragt.

»Toen ik doctor *Milton* zag aankomen, wist ik wel hoe laat het was," riep de straat-pomena, en na zulks gezegd te hebben, keerde zij tot hare appelen en peren terug.

»En zeg mij eens, vanwaar kent gij doctor *Milton*?" vroeg haar een nieuwsgierige uit den hoop, terwijl de omstanders, de een vóór, de ander na, het terrein verlieten.

»Of ik doctor *Milton* ken, vrouwtjelief, wel dat geloof ik! Gij kondet evenzeer vragen, of er in ganach *Edinburgh* wel iemand gevonden wordt, die hem niet kent; maar ik ken hem dan zoo bijzonder, dat ik menigmalen voor hem bid, uit dankbaarheid voor al de goedheden, die hij voor mijnen overleden man gehad heeft," en dit zeggende wischte zij hare tranen weg met de punt van haar voorschoot, terwijl zij een snuifje nam en weder naast haar fruitstalletje ging zitten.

Nu bleef doctor *Milton* bijna geheel alleen met den knaap, die geene de minste moeite gedaan had, om het hazenpad te kiezen. De vriendelijke blik, dien de doctor op hem wierp, was voldoende om het lieve kind te overtuigen, dat het geen kwaad te vreezen had, en nu de menschlievende man verder op dien minzamen toon voortging, werd het jongske meer en meer gerustgesteld.

»Maar nu eens opregt gesproken, manneke, vroegt gij den voorbijgangers waarlijk niet om eene aalmoes?"

»Neen, waarlijk niet, mijn goede heer, daar ben ik in het geheel niet voor opgevoed."

»Ik wil u dan ook gaarne gelooven, mijn jongen; dat bedelen is dan ook maar een verachtelijke handwerk, en gij ziet er mij niet naar uit, dat gij daar ooit toe zoudt kunnen overgaan."

»Wees daarvan verzekerd, mijn edelmoedige beschermer! mijn overleden vader was kapitein; het is zoo lang niet geleden, dat de brave man gestorven is, en hoezeer mijne goede moeder schier armoede lijdt, zou zij mij toch niet toestaan, dat ik de menschen aansprak, al had zij ook geen duit in huis."

»Maar wat was dan toch de reden, dat de agent van policie u wilde arresteren?"

»Mijnheer," antwoordde nu het kind, terwijl een ligte blos zich over zijn gelaat verspreidde, »al wat ik deed bestond daarin, dat ik trachtte deze kleine schetsjes te verkoopen. Mijne goede moeder gevoelt zich zwak, zij dacht dat een weinig wijn haar kracht zoude geven, maar het geld ontbrak haar, en daar ik nog een blaadje of wat papier had en eene verwdoos, die de goede vrouw mij, toen ik onlangs verjaarde, geschonken heeft, heb ik, om haar te verrassen, zoo wat prentjes, hoe gebrekkig dan ook, geteekend, in de hoop dat men mij die zoude afkoopen, om er geschenkjes voor kinderen van te maken."

»En zoudt gij dan het geld, dat gij voor uw werk zoudt bekomen hebben, geheel en al aan uwe zieke moeder hebben gegeven?" vroeg de doctor.

»Wel zeker, mijnheer! Maar naauwelijks had ik mijne teekeningen aan vier of vijf personen aangeboden, of die onbeschofte vent pakte mij beet en wilde mij naar de gevangenis brengen."

»En gij hebt dus geen enkel prentje verkocht?"

»Geen enkel! de een wees mij af, zonder eens naar mijn werk om te zien; een ander keek er wel naar, maar lachte mij helder uit, doch de gedachte aan mijne lieve moeder gaf mij moed en krachten om vol te houden."

»Hebt gij dan leeren teekenen?"

»Mijn vader heeft mij, vóór dat hij ziek werd, eenige

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Vendredi, 6 Juillet 1855.

Relâche.

Lundi, 9 Juillet 1855.

Première Représentation du quatrième Mois de l'Abonnement.

Une Représentation de

LA REINE DE CHYPRE.

Grand Opéra en 5 Actes, Musique d'*Halévy*.

Le Spectacle commencera à 7 **heures** précises. (1249)

Messieurs,

Pour satisfaire aux demandes qui nous ont été adressées, nous avons l'honneur d'annoncer à Messieurs les amateurs du Spectacle que nous ouvrons un

ABONNEMENT D'ENFANTS,

dont la première Représentation aura lieu *Mercredi*, 11 Juillet 1855, et qui sera composée de

LE GASCON à TROIS VISAGES

Vaudeville-ballet.

LE CHALET.

Opéra-comique.

M[illegible]CO-BOMBA.

Ballet-pantomime.

[illegible] de l'Abonnement.

Pour une représentation par mois, qui sera donnée à l'avenir tous les premiers Mercredi de chaque mois, Un enfant *f* 2. — 2 enfants *f* 3. — 3 enfants *f* 5. — 4 enfants *f* 6. — Pour chaque enfant de plus au-dessus de 4, *f* 1. Pour les personnes qui accompagneront les enfants *f* 3. Pour les enfants non abonnés *f* 3. Pour les étrangers *f* 5.

Les spectacles commenceront à 6 heures pour finir à 9 heures.

Les Directeurs,

(1250) VAN KINSBERGEN & Ad. POTIER.

Zeer mooije massief Mahonyhouten Ameublementen,

Tafels met marmeren bladen, Fauteuils à la Voltaire enz., witte porceleinen Tafelserviezen voor 18 en 24 personen, bij

(1229) L. PLATON, Kalie Bezaar.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden kennis te geven dat zij, ten gemakke van hen die daarvan als proefname wenschen gebruik te maken, **875 blikken** van de beroemde **Revalenta Arabica**, in blikken van **één pond** hebben ontvangen.

Aanvragen per post gelieve men te frankeeren.

(874) VAUPEL & Co.

TE KOOP Op zeer aannemelijke voorwaarden, een aanzienlijk Huis, met Twee verdiepingen, ruim Erf, een groot aantal bediendenwoningen, Stal voor 16 paarden, en verdere services, staande en gelegen op een der levendigste standen van Batavia, zeer geschikt om door twee zelfs talrijke familiën te worden geoccupeerd, en, met eenige weinige uitbreiding, gevoegelijk tot Logement in te rigten. Adres

(1256) Mr. B. D. BOSSCHER, Advocaat en Procureur te Batavia.

TE KOOP of TE HUUR

Een onlangs geheel nieuw gebouwd steenen Huis met Twee Verdiepingen, benevens fraaije Bijgebouwen, waarin 8 kamers, bijzonder goede Stal en Wagenhuis, alsmede drie Putten, waarin bij uitstek zuiver water, alleraangenaamst gelegen in de gang Cramat op Tana Abang, grenzende het Erf van achteren aan de rivier.

Te bevragen alhier bij den heer

(1234) H. M. VAN DORP.

TE KOOP Een groot steenen Huis, met dito Bijgebouwen, en Erf, met daarbij behoorende Padievelden, op Goenoeng Sahari. Te bevragen bij de weduwe *Verkouteren* en weduwe *Baalde* aldaar. (1233)

TE KOOP het Huis, bewoond door Dr. *Swaving*, voor *f* 12,500. (1219)

TE HUUR Een Huis vooraan in *Gang Petjenongan* à *f* 50 's m., te bevragen op Tanabang bij

(1237) J. MUNNICH qq.

TE HUUR Een zeer logeabel Huis op Passer Senin, te bevragen bij

(1253) H. M. VAN DORP.

TE HUUR een Steenen Huis in Kampong Baroe à *f* 55 's maands.

Te bevragen bij

(1222) VOERMANS.

Bij acte den 2 Julij 1855, onder No. 8, voor den tijdelijk waarnemenden notaris *van Sonsbeek* en getuigen te Batavia verleden, is tusschen de heeren *Bartheld Hendrik Kuiper* en *Benjamin Jesua Leon*; eene vennootschap aangegaan onder de firma *B. H. Kuiper en Compagnie*, tot het uitoefenen van scheepsleverantie en hetgeen daartoe behoort: welke gerekend wordt aangevangen te zijn den 1 dezer maand en eindigen zal met ultimo Junij 1857; hebbende ieder van de beide gezegde heeren het regt om voor de firma te teekenen. (1255)

Wordt Gevraagd:

eene vrouwelijke bediende, om eene familie met de overlandmail naar Europa te vergezellen. Adres

(1258) JOHN PRYCE & Co.

VERTREKKENDE PERSONEN.

E. Ducommun. (1248)

128ste Frankforter Loterij.

VERDEELING DER PRIJZEN.

1ste KLASSE. Trekking 6, 7 en 8 Junij 1855.

1	Prijs van	fl. 10000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 . . .	» 1200
6	» 200 . . .	» 1200
12	» 100 . . .	» 1200
55	» 40 . . .	» 2200
80	» 20 . . .	» 1600
100	» 10 . . .	» 1000
2340	» 6 . . .	» 14040
2600	prijzen	fl. 38440
2600	vrije loten	» 52000
		fl. 90,440

2de KLASSE. Trekking 4 en 5 Julij 1855.

1	Prijs van	fl. 12000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
2	tot 400 . .	» 800
5	» 200 . .	» 1000
9	» 100 . .	» 900
30	» 40 . .	» 1200
40	» 20 . .	» 800
60	» 15 . .	» 900
1150	» 8 . .	» 9200
1300	prijzen	fl. 32800
1300	vrije loten	» 57200
		fl. 90,000

3de KLASSE. Trekking 25 Julij 1855.

1	Prijs van	fl. 15000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 . .	» 1200
6	» 200 . .	» 1200
12	» 100 . .	» 1200
20	» 40 . .	» 800
30	» 30 . .	» 900
50	» 20 . .	» 1000
1075	» 12 . .	» 12900
1200	prijzen	fl. 40200
1200	vrije loten	fl. 79200
		fl. 119,400

4de KLASSE. Trekking 15 Augustus 1855.

1	Prijs van	fl. 20000
1	»	» 4000
1	»	» 2000
1	»	» 1000
3	tot 400 . .	» 1200
6	» 200 . .	» 1200
15	» 100 . .	» 1500
24	» 40 . .	» 960
48	» 30 . .	» 1440
50	» 25 . .	» 1250
1050	» 15 . .	» 15750
1200	prijzen	fl. 50300
1200	vrije loten	» 117000
		fl. 148,700

5de KLASSE. Trekking 5 en 6 Sept. 1855.

1	Prijs van	fl. 25000
1	»	» 6000
1	»	» 3000
1	»	» 2000
2	tot 1000 . .	» 2000
4	» 400 . .	» 1600
10	» 200 . .	» 2000
25	» 100 . .	» 2500
40	» 40 . .	» 1600
60	» 30 . .	» 1800
1155	» 20 . .	» 23100
1300	prijzen	fl. 70600
1300	vrije loten	» 117000
		fl. 187,600

6de KLASSE. Trekking te beginnen 3 Oct., eindigt 24 Oct. 1855.

Als het geluk 't wil kan men een prijs krijgen van

fl. 200000

Whichever of these 19 prizes is last drawn, is entitled to the premium of fl. 100,000.

Een	Premie van		fl. 100000
1	Prijs van		» 100000
1	» »		» 50000
1	» »		» 20000
1	» »		» 15000
1	» »		» 12000
1	» »		» 10000
2	»	5000	» 10000
4	»	4000	» 16000
8	»	2000	» 16000
100	»	1000	» 100000
100	»	300	» 30000
5780	»	100	» 578000
6000	prijzen en 1 premie		fl. 1,057000
1	pr. voor het 10e getr. laatste lot		» 100
1	» » » 9 » » »		» 120
1	» » » 8 » » »		» 160
1	» » » 7 » » »		» 200
1	» » » 6 » » »		» 250
1	» » » 5 » » »		» 350
1	» » » 4 » » »		» 500
1	» » » 3 » » »		» 1000
1	» » » 2 » » »		» 2000
1	» » » laatst getrokken lot		» 3000
6000	prijzen en 11 premien, . . .		fl. 1,064780
12400	vrije loten		» 127530
		Totaal	fl. 1,192310

OPGAAF DER PRIJZEN, PREMIEN EN VRIJE LOTEN.

1ste Klasse, bedragende	Florins 90,440	of	£ 7,536	13s.	4d.
2de » »	» 90,000	»	7,500	—	—
3de » »	» 119,400	»	9,950	—	—
4de » »	» 148,700	»	12,391	13s.	4d.
5de » »	» 187,600	»	15,633	6s.	8d.
6de » »	» 1,921,310	»	99,859	3s.	4d.
Totaal Florins. .	1,828,450	»	£ 152,370	16s.	8d.

Prijs van een geheel lot *f* 120,— / » » vijf dito - 540,— / » » tien dito - 960,— } voor alle klassen.

Prijs van een half lot *f* 60,— / » » tien dito - 540,— / » » een quart lot - 30,— } voor alle klassen.

Na aankomst der mail van Mei wederom voorhanden bij den boekhandelaar H. M. VAN DORP, te Batavia.

Londen, 4 April 1855. (1261) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.

lessen gegeten, maar daarna heb ik zoo maar, uit louter liefhebberij, wat heengeklad.''

»Ik kan dan ook niet zeggen,'' zeide schertsender wijze de doctor, »dat uwe teekeningen meesterstukken zijn; maar toch voor een jongske van uwe jaren gaat het vrij wel; er heerschen eenigzins smaak en goeden aanleg in die schetsjes, en ik moet verklaren, dat bij voorbeeld deze twee tamelijk goed zijn uitgevallen. Wat vraagt gij er voor?''

»Dat zoude ik inderdaad niet durven zeggen,'' antwoordde het lieve kind, terwijl het op nieuw begon te blozen; »maar wanneer gij de goedheid wildet hebben, een of twee der beste, als een gering blijk...''

»Neen, brave jongen! daar mag niets van inkomen.'' hernam de weldenkende geneesheer; »de Hemel beware mij, dat ik u en uwe goede moeder er van berooven zoude. Maar laten wij onze rekening eens maken; gij hebt er tien; wij zullen die eens op zes pence het stuk stellen, dan betaalde ik u voor uwe geheele verzameling vijf schellingen; wat dunkt u, vriendje, hebt gij daar iets tegen?''

»Vijf schellingen! neen, mijnheer! dat moet ik weigeren,'' zeide het kind, terwijl het den doctor verlegen aanzag.

»Nu, ik kan het dan ook wel begrijpen, gij vindt het wat weinig; het kan ook wel waar zijn, eene halve guinje zoude beter bijkomen; ziedaar, manneke, ik schenk u die uit grond van mijn hart; ik ben volkomen overtuigd, dat gij dit geld dadelijk aan uwe moeder zult brengen, zonder er een enkelen pence van te versnoepen.''

»Neen, dat is te veel,'' riep het jongske, dat wij aanvankelijk reeds liefhebben, »dat is veel te veel, eene halve guinje! Met vijf schellingen zou mijn geklad meer dan dubbeld betaald zijn; op zijn best is het een paar schellingen waard en meer kan ik er niet voor aannemen.''

»Gij, kindlief! hebt se immers niet getaxeerd, en daar wij het nu omtrent de waarde niet eens zijn, zullen wij ons bij onze eerste vijf schellingen houden; intusschen moogt gij de halve guinje aan uwe moeder brengen en wij rekenen dan zoo, dat ik u op deze wijze nog eens vijf schellingen heb vooruitbetaald voor tien andere uwer teekeningen, die gij op uw gemak voor mij vervaardigen kunt. Mijn naam is *Milton* en de eerste de beste zal u bij mij teregt brengen, wanneer gij mij wilt komen opzoeken.''

De geneesheer wilde zich verwijderen, maar er kwam nog een ander menschlievend denkbeeld bij hem op; daarom vroeg hij aan zijnen jeugdigen vriend:

»Heeft uwe moeder wel een doctor?''

»Neen, mijnheer!''

»Geen doctor! En zeidet gij mij niet, dat zij ziek is?''

»Zij is ziek, zeer ziek, mijnheer! en ik vrees, helaas! dat zij maar al te ziek is; maar zij heeft geen geld, om een doctor te bekostigen, en daarom hebben wij er geen voor haar kunnen halen.''

»Maar hoe kwam zij op het denkbeeld, om een glas wijn te nemen?''

»Omdat de wijn zooveel goeds aan mijn vader gedaan heeft, toen hij zoo zwak was, en mijne goede moeder is ook zoo zwak.''

»Dit denkbeeld is wel zeer natuurlijk, maar het blijft de vraag, of het goed is; de wijn is niet altijd nuttig, al is men zwak. Doe mijn groete aan uwe moeder, kind! en zeg haar, dat ik morgen bij haar zal komen; maar dat zij tot zoolang den wijn moet laten staan.''

»Wat zijt gij goed, mijnheer!'' zeide het kind, terwijl een traan langs zijne wang rolde; »maar moeder heeft geen geld om te betalen.''

»Wanneer de goede vrouw mij niet betalen kan, dan zal God daarboven het mij vergelden; zeg mij nu, hoe heet en waar woont uwe moeder.''

(*Wordt vervolgd.*)

Hessische Loterij.

Houders van Loten, die in deze trekking niet uitgekomen zijn, behouden hun regt in de volgende trekking tegen suppletie van 2/3 der koopsom. (635)

127ste Frankforter Loterij,

6de Klasse.

In deze klasse zijn uitgekomen met *f* 100, de nommers 235, 436, 2977, 4276, 5682, 6567, 6740, 7588, 8730, 8843, 11229, 11790, 14162, 17277, 17607, 19677, 19995, 22098, 22100, 22651, 23554, 23555, 23730, 23905, 23925, 23609, 25056, 25058, 25447, 25748. No. 23726 met *f* 1000.

Deze gelden worden tegen overgifte der loten uitbetaald te Batavia bij *H. M. van Dorp*.

(1200) SCHWARZSCHILD & Co.

LONDON, 1855.

Frankforter Loterij.

Loten voor de 128ste Trekking der Frankforter Loterij verlangd wordende, gelieve men daarvan ten spoedigste opgave te doen aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia, ten einde wij in de gelegenheid zijn die tijdig genoeg te kunnen afzenden.

(436) A. SCHWARZSCHILD & Co.

London, 1855.

f 12,000

op Hypotheek te bekomen. Adres bij

(1217) H. M. VAN DORP.

f 20,000

worden ter leen gevraagd voor den tijd van drie jaren, tegen de gewone Interessen onder soliede borgtogt. Hierop reflecterende gelieven hunne offerte en adres verzegeld af te geven aan de expeditie van dit blad.

(1218)

Wordt gevraagd boven Buitenzorg, eene **Gouvernante**, geschiktheid bezittende tot het geven van onderwijs aan drie jonge kinderen. Adres met franco brieven onder lett. Q, bij de boekhandelaren en boekdrukkers

(1223) LANGE & Co. te Batavia.

De Heer *Stephen Szentpaly*, in deze gewesten aanwezig zijnde en zich willende aanmelden bij den ondergeteekende, zullen hem belangrijke berigten, zijne familie betreffende, kunnen gegeven worden.

(1244) ALEX. A. REED.

BATAVIA, 27 Junij 1855.

Met onderling goedvinden heeft de heer Mr. *H. M. Willer* op 30 Junij ll. opgehouden deelgenoot onzer firma te zijn, terwijl de heer *A. J. W. van Delden* van af heden daarin als zoodanig is opgenomen.

(1242) REYNST & VINJU.

BATAVIA, 1 Julij 1855.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve 1% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig 1/4% 's jaars.

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig 3/4% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz. daarin aanwezig 1% 's jaars.

Op Gebouwen, van Hout met siraffen gedekt, zoomede op Goederen, enz. daarin aanwezig 1 1/4% 's jaars.

Op Schepen, liggende op Reeden 1% 's jaars.

E. MOORMANN & Co., te *Batavia*.
(1243) J. KNAGGE & Co., te *Samarang*.
P. KERVEL & Co., te *Soerabaya*.

Appel- en Sektielijsten, model XIV, 6 *een*, 100 *vijftien recepissen*.

Blanko boeken voor uitbetalings-, straf- en menageboeken, verschillende dikte *f* 1,50 tot *f* 6,—

Gedrukte schijfschietregisters *f* 3,—

Voor Bataillons- en Garnizoensscholen:
Schoolboeken en verschillende schoolbehoeften.

(1236) LANGE & Co.

Imperial Levens Verzekering Maatschappij.

Opgerigt te Londen in 1820.

De ondergeteekenden, als agenten van bovengenoemde Maatschappij op Java aangesteld zijnde, zijn bereid verzoeken ter verzekering te ontvangen, welke ook tot de heeren *McNeill & Co.* te Samarang of de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya kunnen gerigt worden.

Een prospectus der Maatschappij, inhoudende premie lijsten en verzekerings voorwaarden, zijn met dit Blad rondgezonden.

(483) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 19 *Februarij* 1855.

Imperial Life Insurance Company.

Established in London in 1820.

The undersigned have been appointed Agents of the above Company in Java, and are ready to receive applications for Insurance, which may also be addressed to Messrs. *McNeill & Co.* at Samarang or Messrs. *Fraser, Eaton & Co.* at Soerabaya.

A prospectus of the Company, containing premium table and the conditions of insurance have circulated with this Paper.

(482) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 19 *Februarij* 1855.

Van Raalten & Kocken te Soerabaija

hebben uitgegeven:

GEORGE BURNELL'S verhandeling over de kalksoorten, cementen, metselspeciën, enz., enz., vertaald door *H. de Bruijn*, ingenieur 1ste klasse van den waterstaat en 's lands gebouwen, prijs *f* 3.

Verkrijgbaar te Soerabaija bij *de Uitgevers*; te Samarang bij *V. H. Noman, Kolff & Co.*, te Batavia bij

(1241) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Nieuwe Keukenboeken.

I. *Alexis Soyer*, De bekwame huisvrouw, in linnen band *f* 5.
II. *Gros*, De hedendaagsche kookkunst, in linnen band *f* 4.
III. De volmaakte Geldersche keukenmeid *f* 3.
IV. *Daatjes* Woordenboek voor de keuken *f* 2.
V. *Langerak*, De ervaren kok *f* 3. Bij

(1231) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1855 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(1016) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

Peninsular and Oriental Stoomvaart Maatschappij.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat ten gevolge van het afstaan van verscheidene Booten dezer Maatschappij, ten dienste van den oorlog, de maildienst tusschen Singapore en Sydney is gestaakt, en dat in de plaats van de *indirecte* maandelijksche mail via Calcutta, onlangs vastgesteld, de geregelde maandelijksche mail tusschen Bombay en Hongkong zal worden uitgestrekt tot Shanghae.

Tot nadere kennisgave zal er slechts één mail maandelijks van Europa naar Singapore en *vice versa* vertrekken.

De uitgaande mail verlaat Southampton op den 4den, terwijl de terugkeerende omstreeks den 21sten van iedere maand van Singapore vertrekt, behalve in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus, als wanneer het vertrek van Singapore vijf dagen vroeger zal plaats hebben.

Passagiers, die alhier hunne plaats bespreken, betalen de ondervolgende passage gelden voor een hut der 1ste klasse, namelijk:

Van Singapore	tot	Suez	*f* 1188.
»	»	» Alexandria	- 1313.
»	»	» Malta	- 1438.
»	»	» Marseille	- 1500.
»	»	» Southampton	- 1563.

Bij tijdige kennisgave en tegen betaling van verhoogd passage geld, kan men afzonderlijke plaatsen verkrijgen.

Voor nadere informatien, zoomede omtrent het passage geld voor kinderen, enz., kan men zich vervoegen bij de Heeren *McNeill & Co.*, te Samarang en te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en bij de ondergeteekenden

(475) MACLAINE, WATSON & Co.
Agenten.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Nederlandsch Indische Stoomboot Maatschappij.

Naar aanleiding eener advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, geplaatst in de *Javasche Courant* dato 9 Jan. ll. No. 3 en 4, is het vertrek van de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, in verband met de overland mail voor dit jaar bepaald op 13 April, 11 Mei, 11 Junij, 11 Julij, 11 Augustus, 10 September, 10 October, 11 Novemberr en 11 December en zulks des morgens ten 8 ure. Passagiers eerste klasse betalen naar Singapore *f* 200,—.

Aldus zullen, volgens tarief van de Peninsular and Oriental, en de Oostenrijksche Lloyds Stoomboot Maatschappij, (zie advertentie in ditzelfde Blad), de passagegelden van passagiers der eerste klasse voor de overlandreize zijn:

van Batavia	tot	Suez	*f* 1388,—
»	»	» Alexandrie	» 1513,—
»	»	» Malta	» 1638,—
»	»	» Marseilles	» 1700,—
»	»	» Trieste	» 1713.—
»	»	» Southampton	» 1763.—

(476) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Oostenrijksche Lloyds Stoomvaart Maatschappij.

Het vertrek der stoombooten dezer maatschappij van Alexandrië direct naar Triëst is bepaald omstreeks den 6 en 21 van iedere maand, na aankomst der passagiers van Indië en China. De reis wordt gewoonlijk volbragt in minder dan 5 dagen en bestaat er geen oponthoud voor quarantaine.

Passagiers die hunne passage hier bespreken, betalen voor eene hut der eerst klasse. *f* 200,—
» » » » tweede » » 188,—

Een zeker aantal hutten wordt steeds in reserve gehouden ten gerieve van passagiers van Java, die langs dezen weg naar Europa vertrekken.

(477) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, gezagvoerder *Prins*, is bepaald als volgt:

Van **Batavia** naar **Samarang** op den 10, 20 en 30 van iedere maand, en

Van **Samarang** naar **Batavia** op den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van

MACLAINE, WATSON & Co., alhier

en te Samarang bij

(1247) McNEILL & Co.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden met het extra snelzeilend Fregatschap *Doctrina & Amicitia*, kapt. *P. Haagsma*, om tegen het begin van Augustus van hier te vertrekken. Dit gunstig bekend schip is thans van uitmuntende inrigtingen voor Passagiers, waaronder Badkamer, enz. voorzien, en voert een gepromoveerde scheepsdoctor.

Adres bij de Agenten

(1245) DE WEERDT, RUYL & Co.

Voor passage naar *Nederland*

wordt aangeboden het Nederlandsch barkschip **CLIO**, kapt. **J. O. Wijnmalen**, hebbende uitmuntende inrigtingen tot overvoer van passagiers. Genoemd schip zal tegen medio Julij de reis naar Nederland aanvaarden. Adres bij de heeren *Schimmelpenninck & Co.* te Soerabaya en alhier bij de agenten

(1251) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor passage naar *Nederland*

wordt aangeboden het nieuw gebouwd clipper barkschip **HENRIETTE**, kapitein **J. van Loenen**, voorzien van eene ruime campagne en uitmuntende inrigtingen tot overvoer van passagiers. Genoemd schip zal tegen het einde van deze maand direct van hier vertrekken.

Adres bij den gezagvoerder en bij de agenten

(1252) HAAGER & SCHUURMAN.

Naar Borneo's Westkust

zal op den 7den dezer via Muntok, vertrekken het Stoomschip *Banda*, kapt. *Schmidt*.

Voor Vracht en Passage adressere men zich aan

de Agenten,

(1254) B. KOPERSMIT & Co.

4 *Julij* 1855.

BATAVIA.

Met het meeste genoegen vernamen wij, dat de koninklijke akademie van wetenschappen, gevestigd te Amsterdam, tot correspondent der afdeeling voor de taal, letter-, geschiedkundige en wijsgeerige wetenschappen verkozen heeft den heer *J. F. G. Brumund*, predikant te Batavia.

— Het is ons eene aangename taak mede te deelen, dat, door slechts zeven en twintig te Soerabaya gevestigde handelaren, ten behoeve der door den watersnood noodlijdenden in Nederland, de aanzienlijke som van *f* 6,480 is bijeengebragt en bereids in 's lands kas, ter overmaking naar ons zoo geteisterd moederland, is gestort geworden. Moge dit edel voorbeeld nog menig-

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 4 Julij 1855, No. 53.

een aansporen, eene milde gave voor zijne verarmde natuurgenooten af te zonderen.

— Den 2 Julij is alhier ter reede aangekomen het Nederland[illegible] schip *Doctrina et Amicitia*, gezagvoerder *P.* [illegible]*ma*, hetwelk Falmouth den 13 April bevorens [illegible]en had, zijnde dus de reize, van af de Engelsche [illegible]st, in den korten tijd van 78 dagen volbragt.

— De [illegible]ecte, op Zaturdag avond ll. (30 Junij) ten behoeve d[illegible]waternoodlijdenden in het moederland, in [illegible] *Ster in het Oosten*, ter gelegenheid der [illegible] het *St. Jan-feest*, gedaan, heeft de belangrijke som van *f* 1000 opgebragt. Bij deze som heeft de Loge uit hare kas eene van gelijke grootte gevoegd, en beide zullen alsnu, naar wij vernemen, met de eerstvolgende mailgelegenheid, naar Nederland worden overgezonden.

— Bij het vernemen der benoeming van den kolonel der infanterie *J. W. D. Kobold*, ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse, kommandant der eerste militaire afdeeling, tot ridder van de Militaire Willemsorde der 3de klasse, heeft het corps hoornmuzijk van het 1ste bataillon infanterie, in garnizoen te Weltevreden, in den avond van den 2den dezer, dien hoofdofficier aan zijne woning, tot gelukwensching met die bevordering, eene luisterrijke serenade gebragt, en te dier gelegenheid verscheidene schoone muzijkstukken uitgevoerd.

— Men berigt ons van Tjilatjap, dat aldaar in den nacht van 25 op 26 Junij jl., ten één ure, twee schokken van aardbeving zijn gevoeld, met een tusschentijd van ongeveer 20 seconden; ieder dezer schokken duurde 12 à 15 seconden, de rigting was zuid oost ten oosten, de lucht zwaar bewolkt met weinig wind, of beter gezegd, was het zeer stil weder.

— In de *Javasche Courant* van heden, No. 53, leest men:

Celebes en Onderhoorigheden. De berigten, loopende tot den 18den Junij 1855, behelzen het volgende:

Van de Noorder-districten was de tijding ontvangen, dat er eenige ongeregeldheden in het regentschap Kaloekoea hadden plaats gehad en dat zekere daeng Klaboe in den morgen van den 30sten Mei jl. met eene bende van ongeveer 50 ruiters en 200 man, het in de nabijheid van de kampong Segerie staande gouvernements huis had aangevallen, geplunderd en verbrand, bij welke gelegenheid de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, *F.* baron *Collot d'Escury*, die belast was met het civiel gezag over de regentschappen Segerie, Kaloekoea, Mandalle, Tala en Marang, was vermoord geworden, zoomede zijn oppasser en twee zijner bedienden, benevens de handelaar *Poea Soërie*.

De wd. regent van Segerie had na eenen vruchteloozen tegenstand, waarbij eenigen zijner volgelingen werden gedood en gewond, de vlugt moeten nemen. Daeng *Klaboe* en de zijnen waren daarna weder naar het gebergte teruggekeerd.

Dadelijk na het ontvangen van dit berigt, rukte een detachement, bestaande uit 3 officieren en 150 man infanterie, eene sectie berg-artillerie, onder den 1sten luitenant *F. R. K. Peijer im Hoff*, en 25 man kavallerie, onder den 1sten luitenant *J. A. M. Bruins*, alles onder bevel van den kapitein der infanterie *Camphuis*, over Maros, Pankadjene en Labakkang, naar Segerie, waar deze troepen voorloopig gevestigd werden tot het verkennen van den omtrek, het opsporen van het verblijf der muitelingen en het verzamelen van hulptroepen.

In den morgen van den 11den Junij werd de stelling der muitelingen te Boekoeloe nogmaals naauwkeurig verkend en de kolonne meer nabij dezelve te Botto gebivouacqueerd, om tot de verovering dier stelling te kunnen overgaan, hetwelk op den 13den d. a. plaats had.

De kolonne stelde zich 's morgens ten 5 ure van den 13den Junij in marsch en rukte tot ongeveer 7 ure voort zonder iets van de muitelingen te bespeuren.

Eensklaps werd de 2de luitenant *Nossent* met zijn peloton door een vrij hevig geweervuur verontrust en ontwaarde men aan den voet van een af te dalen helling, die met ranjoes als bezaaid was, eene uit regt opstaande boomstammen vervaardigde zware borstwering.

De luitenant *Nossent* naderde alsnu met zijn tirailleurlinie deze borstwering, terwijl het vuur des vijands dermate in hevigheid toenam, dat de kapitein *Camphuis* het raadzaam oordeelde om die linie te doen terug trekken en den vijand uit de twee van Zr. Ms. schoenerbrik *Ambon*, die naar de kusten van Segerie en Tanette was gezonden, medegenomene Coehoorn-mortieren van 13 duim eenige granaten toe te werpen; bij die gelegenheid sneuvelden 2 flankeurs, terwijl 1 flankeur zwaar gewond werd.

Het granaatvuur deed den vijand links aftrekken om den regterflank der kolonne te bedreigen, terwijl zijne ruiterij eene stoute charge op den rug derzelve deed.

De 1ste luitenant *Frank* hield aanvankelijk die charge tegen, doch de vijand zette zijnen aanval zoo hardnekkig door dat zijn peloton wankelde; door het moedig vooruitgaan van dien officier werd hij wederom door zijne manschappen gevolgd, en wierpen zij alsnu den vijand met de bajonet zoo krachtig terug, dat hij geen tijd had om de gesneuvelden met zich te voeren.

Onder de achtergeblevene paarden herkenden men dat van daeng *Klaboe*, terwijl men het er voor houdt dat ook hij bij deze gelegenheid sneuvelde.

De in overijlde vlugt aftrekkende vijand werd door den 1sten luitenant *Peijer im Hoff* nog door een paar granaatworpen bestookt, met dat gevolg, dat de muitelingen hunne stelling geheel verlieten en op den berg *Boekoeloe* de wijk namen.

Door de hulptroepen werd alsnu eene opening in de houten borstwering gemaakt, waardoor zij met de kolonne van den kapitein *Camphuis* tot Lapa-Kadieng voortrukten.

Na nogmaals de vlugtelingen eenige granaten nagezonden te hebben, werd de kampong Lapa-Kadieng en het huis van meergenoemden daeng genomen en in de asch gelegd, waarbij wij drie gevangenen kregen en 56 karbouwen, benevens onderscheidene lansen en krissen, die door de hulptroepen werden buit gemaakt.

In het algemeen was ook bij deze gelegenheid wederom het gedrag van officieren, onderofficieren en manschappen allezins loffelijk, terwijl wijders bovenal vermeld wordt het moedig gedrag van den kapitein der infanterie *A. J. Camphuis*, den 1 luitenant der infanterie *F. J. T. Franck*, den 1 luitenant der artillerie *F. R. K. Peijer im Hoff*, den officier van gezondheid der 3 klasse *F. A. Wethmar*, de inlandsche korporaals *Mangosmitto* en *Asmin*, zoomede dat der inlandsche fuseliers *Sakka*, *Rossaleksono* en *Kromodrono*.

Van onze zijde bedraagt het verlies aan gesneuvelden 3 europesche flankeurs en 1 inlandsch fuselier, terwijl men 1 zwaar gewonde europesche flankeur en 17 door ranjoes ligt gekwetste manschappen telt.

Het verlies van de muitelingen moet zeer aanmerkelijk geweest zijn, daar hij niet bij magte was om al zijne dooden en gewonden mede te voeren; onder de achtergeblevene lijken, heeft men twee hoofden herkend, terwijl men het voorzeker houdt, gelijk hierboven reeds gezegd werd, dat ook daeng Klaboe bij deze schermutseling is omgekomen.

Daeng *Klaboe* was een bekende muiter, die reeds in vroegere jaren onderscheidene onrustige bewegingen in die gewesten had veroorzaakt, en zich in den laatsten tijd met niets anders bezig hield dan met rooven en plunderen.

Het lijk van den heer *Collot d'Escury* is den 2den naar Maros overgebragt en aldaar ter aarde besteld.

Tot gerustellling der bevolking en tegen mogelijke aanvallen van de overgeblevene der verslagenene bende, is vooreerst eene bezetting van 65 man te Segerie gelaten.

Ternate. — De berigten van Ternate, loopende tot den 9den Junij 1855, behelzen het volgende:

Den 29sten Mei werd van Batjan de tijding te Ternate gebragt, dat vijftien groote rooversprauwen, de nabij de hoofdnegorij gelegene strandplaatsen en eilanden verontrustten en zich van menschen en goederen meester maakten. Zoo ver men toen kon nagaan, zouden twee menschen gedood, twee gewond en veertien vermist zijn. Deze roovers zouden met hunne groote prauwen door passages in straat Herberg gekomen zijn, een vaarwater, slechts aan Batjanners en enkele andere personen bekend. Weinige dagen vóór deze tijding was de kapitein der chinezen van Ternate, terugkomende van Batjan, op een nachtverblijf op Tarvalie basaar door Tobellorezen verontrust, die hij slechts met wapens had kunnen afweren. Op Kajoa zou toen de imam door Tobellorezen zijn vermoord. Bij het vernemen van een en ander, werden op verzoek van het plaatselijk bestuur door H. H. de Sultans van Ternate en Tidore aanstonds praauwen, voorzien van wapenen en ammuntie uit 's lands voorraad, in gereedheid gebragt, om tegen de roovers op expeditie te gaan. Op Makian en Kajoa zou die vloot nog meer vaartuigen requireren.

Spoedig hierop kwam de tijding te Ternate, dat een groot aantal rooversvaartuigen Makian, Motir en Maré zou hebben bezocht, menschen en goederen geroofd en negorijen verbrand. Onder deze omstandigheden, vooral om de nabijheid en de schijnbare nadering der roovers, werd het noodzakelijk geacht, maatregelen te nemen tegen mogelijken aanval op de hoofdplaats Ternate. Daartoe werden door de schutterij en het garnizoen eenige posten uitgezet. Op verschillende plaatsen werden de roovers later gezien; nabij Tidore en Motir bleven zij eenige dagen; vervolgens roofden zij menschen en goed op Hirie. Verscheidene Tobellorezen vertoonden zich op Ternate; doch eer men vermoedde dat zij tot de roovers behoorden, waren zij reeds verdwenen.

Vele der geruchten, omtrent deze roovers in omloop, vorderden echter allezins bevestiging. Volgens de laatste berigten (9 Junij) hadden de roovers zich verder niet in de nabijheid van Ternate vertoond. Nadere tijdingen van de eilanden waren tot dat tijdstip alleen ontvangen van Makian en Kajoa. Op Makian waren de negorijen Soma, Tahana en Malapa verbrand; 31 menschen, onder welke slechts 2 à 3 mannen, waren geroofd, 3 gedood en 8 gewond. Op Kajoa vermiste men 40 menschen, omtrent wier lot nog geene zekerheid bestond. Eene Mandharsch padoeakan, die met schildpad en masooi beladen, in het laatst van Mei Ternate verliet, was, volgens verzekering van eenige van Makian ontvlugte personen, door de roovers genomen. De meesten, die die roovers van nabij zagen verklaarden dat het Magindanoërs waren, vergezeld door Tobellorezen. De van Ternate uitgezondene gewapende praauwen waren nog niet terug; doch wel die van Tidore, zonder eenige ontmoeting gehad te hebben. De ongerustheid, die zich van Ternate's bewoners had meester gemaakt, was grootendeels geweken; desniettemin nam men nog de meeste waakzaamheid in acht.

— Den 5den Junij werden te Ternate met het Engelsche whalerschip *Kingstown*, gezagvoerder *Mitchell*, aangebragt de gezagvoerder en equipage van het Engelsche schip *Daniel Grant*. Dit vaartuig, metende 465 tonnen, met eene lading thee en zijde van Shanghae komende en naar Liverpool bestemd, was op het Helen's rif gestrand en kort daarna gezonken. Gedurende tien dagen hadden de schipbreukelingen in de groote boot en jol op zee gezworven, hopende Amboina of Koepang te bereiken; doch, door zwaren wind en stroom daarin verhinderd, besloten zij de Soloo-zee binnen te stevenen om eene of andere haven te bereiken. De Kingstown hen ontmoetende, verliet zijnen koers naar de Japansche zee en bragt hen te Ternate, alwaar voor hunne verpleging het noodige werd verrigt.

Ten behoeve van de noodlijdenden ten gevolge van den jongsten in het vaderland gewoed hebbenden watersnood, zijn bij den uitgever dezes ontvangen de navolgende giften:

Van Ngawie	*f* 124.
» Poerwodadie	» 20.
» Bandjarnegara	» 25.
» Japara	» 61.
	f 230.

NEDERLAND.

In een partikulier schrijven uit Parijs aan het dagblad *de Schelde*, leest men o. a. het volgende:

»Toen *L. Napoleon* te Londen aenkwam wachtte hem op zynen doortogt eene verrassing. Een zeer achtbaar apotheker, die in eene der bijzonderste straten woont, waer de keizerlyke stoet doortrok, was by het lezen der artikels in den *Times*, waerin men *L. Napoleon* als een afgod bewierookt, verontweerdigd geworden, en had uit de kollektie van dit blad, van het jaer 1851, de artikels genomen, waerin de *Times* op eene alles behalve vriendelyke wyze den staetsaenslag beoordeelt, en het gedrag van *L. Napoleon* in gloeijende woorden van verontweerdiging schandvlekt. Gemelde apotheker had de artikels van den *Times* in groote letters doen herdrukken, en gansch zyn huis met die ontzaggelijke plakkaerten beplakt, zoodat hetzelve slechts éene plakkaert geleek. Men zegt dat de keizer toen hij er voorbyreed er onwillens het oog op vestigde."

— In een der belgische dagbladen, *de Broedermin*, lezen wij ten slotte eener beschouwing, aan het bezoek des franschen keizers bij koningin Victoria gewijd, het volgende, dat wij onzen lezers ter completering van de meêgedeelde berigten en oordeelvellingen niet willen onthouden:

»Men heeft uit Krimeën de tyding ontvangen, dat de verwoesting herbegonnen is. Meer dan duizend stukken kanon jagen wederzyds hunne ballen door de lucht. De bommen vallen in de beide legers, barsten en verspreiden dood en vernieling.

»En wat doen intusschentyd degenen, die deze schrikkelyke slagting bevolen hebben? Wachten zy met den scrik in het hert naer de eerste tydingen, welke duizende en duizende moeders zullen komen melden, dat zy hare kinderen verloren hebben? Maken zy zich in de afzondering gereed, om deel te nemen aen den rouw, waerin zoovele familiën zullen gedompeld worden? Denken zy ten minste aen de ysselyke verantwoordelykheid, die voor de slagoffering van zooveel menschenlevens op hen weegt?

»Neen! Terwyl men eene gansche streek in een bloedbad verandert, — terwyl men tallooze benden tegen elkander opjaegt voor eene zaek, die zy zelfs niet begrypen kunnen, — houdt men feest, jubelt men! Men maekt zich gereed tot dans- en eetpartyen; — men geeft last aen de mannen, die daervan de kunst verstaen, om de vermaken uit te vinden, die het meest mogelyk de zinnen streelen!

»En dit alles gebeurt in de twee landen die beweren aen het hoofd van de beschaving te staen! Het is eene jammerlyke beschaving, waerlyk, die danst by zulke yselykheden! De arme negerslaef, die weent by het ongeluk zyns broeders, is meer beschaefd dan de hoven van *L. Napoleon* en koningin *Victoria* in dit geval! Wat is inderdaed eene beschaving zonder broederliefde?"

ENGELAND.

Men leest in de *Times* van 25 April:

Alle voorvallen, welke ter onzer kennis geraken, strekken om het gevoel van moedeloosheid te vermeerderen, waarmede alle kundige menschen, tot welke politieke opinie zij ook mogen behooren, den tegenwoordigen staat onzer zaken beschouwen. Wij koesteren niet de zwakste hoop meer, om zonder schande de voortzetting van eenen oorlog, waarvan wij de kosten betalen, maar die onze raadslieden niet weten te besturen, noch onze veldoversten tot een goed einde te leiden, te ontwijken. Ons gouvernement is niets als een caricatuur van de zwakste en laatdunkendste zamenstellingen van vroegere tijden.

Onze eerste minister heeft de verwachting van al zijne vrienden teleurgesteld en getrouw de noodlottige voorspellingen van zijne vijanden vervuld. Onze minister van oorlog wordt door de jicht gemarteld, welke hem geenen tijd overlaat, om zich met de aangelegenheden des lands te bemoeijen, terwijl onze minister van koloniën op zijnen terugtogt van de hoofdstad van een twijfelachtigen bondgenoot is, ten einde aan de administratie de zwaarte der mislukking van eene nietige onderhandeling te voegen, welligt om dezelfde rol te spelen, welke zoo noodlottig was voor het cabinet van lord *Aberdeen*. Intusschen blijft onze wetgevende magt stil zitten, deels ten gevolge van het comité over den staat der zaken in de Krim, deels dewijl men er eene gewetenszaak van maakt, om de moeijelijkheden te verzwaren van een bestuur, hetwelk nog voor deszelfs geboorte ten ondergang neigt, doch hetwelk geduld moet worden totdat men de noodige schikkingen gemaakt heeft, om deszelfs opvolgers te doen optreden.

Het is een der meest sprekende kenteekenen van onze tegenwoordige maatschappelijke ziekte, dat, terwijl het geheele het land zich onze rampen aantrekt, zich daarover beklaagt en ze beoordeelt, het huis der gemeenten de eenige plaats is waar daarvan geene sprake is. De verlamming van ons politiek ligchaam is volkomen, zij heeft het hoofd, het lijf en de leden geslagen. Van al de agenten des bestuurs, wier krachtige handeling tot eene werkdadige en goede voortzetting des oorlogs noodig is, werkt er slechts een naar behooren, namentlijk de ontvanger der belastingen. Wij behalen geene overwinningen, maar betalen ze. Wij zuchten onder de leeningen van *Pitt*, zonder de zelfstandigheid van zijne politiek te genieten; wij aanschouwen de bloedige veldslagen van *Wellington*, zonder zijne voorzigtigheid, zijne waakzaamheid en zijne overwinningen te zien.

— De *Times* doet opmerken, dat, terwijl het ministerie op 26 leden 22 edellieden telt, onder de 58 kapiteins der Oostzeevloot zich slechts *vier* leden der aristocratie bevinden, en leidt daaruit af, dat de engelsche aristocratie altijd op den eersten rang is, dáár waar geen groote arbeid te verrigten is, geen groot gevaar geloopen wordt, terwijl zij verdwijnt daar, waar zwaar gewerkt moet worden, dáár waar het noodzakelijk is door verdiensten boven anderen uit te blinken.

— Voor zoo ver uit de dagbladen opgemaakt kan worden, blijkt het nu, dat van 26 engelsche militie-regimenten of gedeeltelijke regimenten 4833 man vrijwillig in dienst bleven en 6868 terugkeerden.

Londen, 16 April. Zelden levert de geschiedenis een zoo treffend voorbeeld van lotsverwisseling als dat van heden. Op dezen dag buigt zich de vorstin, in wier

bezittingen de zon niet ondergaat, voor den man, die, slechts zes jaren geleden, zich als vlugteling onder de millioenen van menschen te Londen verloor en ter naauwernood in staat was, om in de behoeften des levens te voorzien. Engeland bekroont heden het verleidelijke en hoogst gevaarlijke stelsel, dat »het welslagen van ondernemingen den ondernemer regtvaardigt," of zoo als men zich hier kortelijk uitdrukt »*success justifies*." Eene ontleding of opsomming van het *hoe* en *waarom* kan gevoegelijk vermeden worden, doch het besef dat eene omkeering van verhoudingen, zoo als die welke thans aan de wereld vertoond wordt, eene gewigtige beteekenis heeft voor Europa, is onweerstaanbaar.

Louis Napoleon is niet van Boulogne maar van Calais naar Dover vertrokken, waarschijnlijk ter vermijding van herinneringen, aan eerstgenoemde plaats verbonden.

Ook de Fransche keizerin is met Engeland bekend. Zij ontving hare opvoeding aldaar, en men is geslaagd in de ontdekking eener Schotsche afkomst voor de Spaansche hertogin.

— Men zegt, dat de Fransche keizer het lint en de orde van den Kouseband, die door *Lodewijk XVIII* en naderhand door *Karel X* gedragen werden, mede naar London genomen heeft, en daarmede versierd was, toen hij tot ridder geslagen werd.

— De brieven, die de *Times* uit Sebastopol ontvangen heeft, berigten, dat verre weg het grootste gedeelte van het engelsche leger den vrede wenscht, doch dat de soldaat schaamte gevoelt over het opbreken van een beleg, ten gevolge van een tractaat. De sterkte van het engelsche leger bedraagt 13 000 dienstdoende bajonnetten en 6000 ingeval van nood. Alles medegerekend zou het op 22,000 man komen.

— Het Lagerhuis heeft een voorstel verworpen, dat strekte tot het instellen van een speciaal onderzoek naar de geneeskundige dienst van het leger.

— Op de muren van Guildhall zijn jl. Maandag groote papieren aangeplakt, waarop te lezen stond: »Engelschen! onthaalt den bondgenoot uwer koningin regt hartelijk."

— De *Times* deelt de volgende bijzonderheden mede, welke op de benoeming van den chef der Russische genie, met de verdediging van Sebastopol belast, betrekking hebben.

Todleben, de ingenieur en chef, is 32 jaren oud. Zijne ouders zijn arme winkeliers te Riga. Toen het beleg van Sebastopol eenen aanvang nam, vroeg, naar men verhaalt, prins *Menchikoff* aan dengene, die toenmaals de betrekking van ingenieur en chef waarnam, hoeveel tijd hij noodig had, om de stad in staat van verdediging te stellen. Het antwoord luidde: 2 volle maanden. *Todleben*, destijds kapitein bij de genie, trad op het hooren van dat antwoord voor, en verklaarde, dat hij aannam, de stad binnen 14 dagen in staat van verdediging te brengen, bijaldien men hem het benoodigde aantal werklieden verschafte. Hij voltooide werkelijk zijne taak in 12 dagen en werd tot belooning hiervoor tot kolonel bevorderd. Sinds dien tijd bestuurt hij het aanleggen der batterijen, der verdedigingswerken, enz. De beide grootvorsten gingen in persoon zijne te St. Petersburg woonachtige vrouw met de bevordering van haren echtgenoot gelukwenschen, want *Todleben* is op dit oogenblik generaal en adjudant des keizers.

Londen, 7 Mei. De graaf van *Ellenborough* heeft in het hooger huis aangekondigd, dat hij aanstaanden Maandag eene soortgelijke motie zou doen, ter afkeuring van het gedrag der regering, als door den heer *Layard* vroeger in het lager huis is aangekondigd. Men beschouwt eene nederlaag van het ministerie als zeker.

Londen, 8 Mei. Er zijn officiële tijdingen ontvangen van het kamp voor Sebastopol van Zondag avond ten 9 ure. Den vorigen nacht hadden de Russen op de geavanceerde loopgraven der Engelschen eenen aanval gedaan, doch werden teruggeslagen; bij die gelegenheid hebben wij 3 dooden en 20 gewonden.

FRANKRIJK.

Het artikel in den Franschen *Moniteur*, getiteld: *Expeditie van het Oosten*, is het groote feit van den dag. Van hoe groot gewigt dit artikel voor de geschiedenis van onzen tijd ook wezen moge, is het van te groote uitgebreidheid, dan dat wij eene vertaling in onze kolommen kunnen opnemen. Ons dus met eene zeer beknopte inhoudsopgave vergenoegende, terwijl wij belangstellenden naar het oorspronkelijke verwijzen, melden wij in de eerste plaats, dat in den aanhef gezegd wordt, dat het verkondigen der waarheid het doel is, waarmede het opstel wereldkundig wordt gemaakt. In het artikel, dat, als eerste gedeelte der beschouwingen, de *krijgsverrigtingen* behandelt, zullende het tweede over de *onderhandelingen* loopen, worden deze vragen onderzocht: Hoe is de expeditie naar het Oosten ontworpen geworden? Welke inzigten en welke omstandigheden hebben tot het plan daartoe geleid? Op welke oorzaken berust het? Waarom is het Engelsch-Fransche leger in de Krim geland, in plaats van aan den Donau te strijden, en een veldtogt in Bessarabië te ondernemen? Hoe is te verklaren de langdurige wederstand der belegerden tegenover de geestdrift en den heldenmoed der belegeraars? Na de bekende redenen der expeditie te hebben ontvouwd, deelt de Fransche regering een uittreksel mede der instructiën, den 12den April 1854 aan maarschalk *de Saint-Arnaud* gegeven, welk uittreksel woordelijk luidt als volgt:

»Als ik u, maarschalk, aan het hoofd plaats van een Fransch leger, dat op meer dan zeshonderd mijlen afstand van het vaderland zal gaan strijden, is mijne eerste aanbeveling de grootste zorg te dragen voor de gezondheid der troepen, hen zooveel mogelijk te sparen en geen slag te leveren dan na u voor twee derden van een gunstige kans verzekerd te hebben.

»Het schiereiland Gallipoli is als hoofdpunt der landing aangenomen, omdat het als strategisch punt de basis onzer operatiën moet zijn, dat is de wapenplaats, alwaar wij onze depôts, onze ambulances, onzen proviand opslaan, en van waar wij met gemak òf voorwaarts kunnen rukken òf ons weder kunnen inschepen. Dit zal u echter niet beletten om bij uwe aankomst, als gij het noodig oordeelt, een of twee divisiën in de kazernen te huisvesten, die zich of ten westen van Constantinopel of te Scutari bevinden.

»Zoo lang gij niet tegenover den vijand staat, heeft de verspreiding uwer krijgsmagt geen bezwaar in zich, en de tegenwoordigheid uwer troepen te Constantinopel kan eene goede zedelijke werking hebben; doch indien gij, bij geval, na tot het Balkangebergte te zijn doorgedrongen, tot den aftogt genoodzaakt mogt worden, zou het veel voordeeliger zijn naar den kant van Gallipoli dan naar dien van Constantinopel terug te keeren, want nooit zonden de Russen zich van Adrianopel naar Constantinopel wagen, latende regts een leger van 60,000 man goede troepen. Mogt men niettemin de lijn van Carasou voor Constantinopel willen versterken, dan moest dit geschieden met het uitsluitend doel om ze door de Turken alleen te laten verdedigen, daar, ik herhaal het, onze stelling onafhankelijker en geduchter zal zijn, wanneer wij ons bevinden op de flanken des Russischen legers, dan wanneer wij op het schiereiland Thracie geblokkeerd waren.

»Is dit eerste punt ingenomen en het Engelsch-Fransche leger eens vereenigd aan de oevers der zee van Marmora, dan moet gij u met *Omar-Pacha* en lord *Raglan* verstaan, tot het aannemen van een der drie volgende plannen: 1°. of naar het Balkangebergte tegen de Russen te velde trekken; 2°. of de Krim bemagtigen; 3°. of landen hetzij te Odessa, hetzij op een enig ander punt der Russische kust aan de Zwarte Zee.

»In het eerste geval schijnt Varna mij het belangrijkste punt toe om te bezetten. De infanterie zou zich ter zee en de kavalerie misschien gemakkelijker te land derwaarts kunnen begeven. In geen geval moet het leger ooit zich te ver van de Zwarte Zee verwijderen, ten einde onophoudelijk vrije gemeenschap met de vloot te hebben.

»In het tweede geval, de bezetting van de Krim, moet gij vóór alles zeker zijn van de landingsplaats, opdat de ontscheping geschiede ver van den vijand, en men in weinig tijd dit punt zoodanig kunne versterken, dat het tot steunpunt diene bijaldien tot den terugtogt mogt worden overgegaan.

De inneming van Sebastopol moet niet beproefd worden, zonder dat gij minstens van een halve belegeringsequipage en een groot aantal aardzakken voorzien zijt. Bevindt gij u onder het bereik dier stad, verzuim niet u meester te maken van Balaklava, een haventje, gelegen vier mijlen zuidwaarts van Sebastopol, en door middel waarvan gemakkelijk, gedurende het beleg, de gemeenschap met de vloot kan onderhouden worden.

»In het derde geval, wanneer namelijk in overleg met de admiraals, tot een aanval op Odessa mogt worden besloten . . . .

»In alle gevallen, beveel ik voornamelijk aan nooit uw leger te verdeelen, onophoudelijk met al onze troepen vereenigd op te trekken, want veertig duizend man digt opeengedrongen en goed gekommandeerd zijn altijd een ontzagwekkende magt; verstrooid daarentegen zijn zij niets.

»Mogt gij, om te leven, genoodzaakt zijn het leger te verdeelen, doe het zóó, dat gij het altijd binnen vier en twintig uren op één punt kunt hereenigen.

»Vormt gij op marsch verscheidene kolonnes, geef haar een vereenigingspunt, genoeg verwijderd van den vijand, opdat elke kolonne niet afzonderlijk kunne aangevallen worden.

»Slaat gij de Russen terug, ga niet verder dan den Donau, ten zij het Oostenrijksche leger in het strijdperk trede.

»In het algemeen moet over elke beweging met den opperbevelhebber van het Engelsche leger worden te rade gegaan. Slechts in eenige exceptionele gevallen, waarin het heil des legers zou betrokken zijn, moogt gij de verantwoordelijkheid van een besluit geheel op u nemen. . . . .

»Ik stel volkomen vertrouwen in u, maarschalk! gij zult getrouw blijven aan deze instructiën, ik ben er zeker van, en gij zult een nieuwen roem voegen bij dien, welken onze adelaars reeds bezitten."

Het is bekend dat de keizer zelf deze lastgeving stelde. Het eerste der drie voorgestelde plannen verviel (zoo gaat het artikel voort) door het opbreken van het beleg van Silistria en den terugtogt der Russen. De vijand in een afgeloopen en verpest land vervolgen, ware »de vernietiging zonder strijd en den dood zonder vergoeding" zoeken. De geallieërden konden overigens niet in Bessarabië rukken, zonder de medewerking van Oostenrijk, welke staat echter op dat oogenblik nog niet gereed was. Toen werd tot de onderneming in de Krim besloten, »omdat er moest gehandeld, den soldaten een doel voor oogen gesteld, de vijand gedwongen worden ons te vreezen." De expeditie kon het einde van den oorlog verhaasten. De maarschalk *de Saint Arnaud* ontving den raad te Kaffa te landen, van waar hij naar Simferopol en vervolgens naar Sebastopol zou oprukken.

Dienaangaande leest men in het artikel: »Deze expeditie, te Parijs en te Londen als mogelijk en welligt te volbrengen onderzocht zijnde, ontving de maarschalk *de Saint Arnaud* niet de volgende instructie, — die zou men op zoo verre afstand niet kunnen geven, — maar den volgenden raad: »»Naauwkeurige inlichtingen in te winnen over de Russische krijgsmagt in de Krim, en indien deze magt niet te aanzienlijk is, te landen op eene plek, die tot basis der operatiën zal kunnen dienen. Het beste punt schijnt Theodosia, tegenwoordig Kaffa, te zijn; hoewel dit punt het ongerief heeft op veertig mijlen van Sebastopol te liggen, biedt het echter groote voordeelen aan. In de eerste plaats geeft zijne zeer uitgestrekte en zeer veilige baai aan al de schepen van het smaldeel, alsmede aan de andere bodems, die het leger komen provianderen, de gelegenheid er op hun gemak te ankeren. Ten tweede, is men eens op dat punt gevestigd, dan kan het een goede basis der operatiën worden. Door aldus den oostelijken uithoek van de Krim te bezetten, slaat men al de versterkingstroepen terug, die over de zee van Azof en over den Caucasus komen. Men nadert tot in het centrum des lands, en maakt gebruik van al de hulpbronnen die het aanbiedt. Simferopol wordt bezet, het strategische middelpunt des schiereilands; vervolgens rukt men tegen Sebastopol op, en levert op den weg derwaarts waarschijnlijk een grooten slag. Wordt deze slag verloren, dan geschiedt de terugtogt in goede orde naar Kaffa en niets is in gevaar gebragt; wordt hij gewonnen, dan slaat men het beleg om Sebastopol, welke vesting volkomen ingesloten wordt, en wier overgave noodwendig na een kort tijdsverloop volgt.""

Deze raad werd niet gevolgd. De slag bij de Alma scheen aanvankelijk het plan te regtvaardigen, waaraan de voorkeur was gegeven. Maar het leger was genoodzaakt de noord-oostelijke hoogten te verlaten, door wier bezit alleen de vesting kan worden ingesloten en het leger naar het zuiden kon trekken om een punt te hervinden, van waar de operatiën zouden uitgaan. Op dat oogenblik kon de storm mogelijk schijnen, doch de voorzigtigheid verbood dien. Men moest besluiten tot een geregeld beleg, en de daaraan verbonden moeijelijkheden worden door den *Moniteur*, in het laatste gedeelte van zijn artikel, in het breede uiteengezet. Geene omstandigheid wordt verzwegen, niets wordt ontveinsd. Tot eene verrassing van Sebastopol had de keizer geen bevel gegeven. Uit al de technische bijzonderheden blijkt dat de vereischten, noodig tot één beleg waarvan men een gunstigen afloop mag verwachten, bij, om en in Sebastopol ontbraken. Dit springt duidelijk in het oog, doordien in het artikel al die vereischten worden opgegeven en daaronder onmiddelijk volgt de schets van den staat van zaken bij, om en in de veste, die een scherp contrast oplevert. Het regeringsorgaan betoogt ten slotte dat het Fransche leger zijnen pligt gedaan, ja meer dan dat, zich zelf overtroffen heeft. »Wij moeten hopen," zegt de *Moniteur*, »dat het doel zijner edele pogingen bereikt moge worden, doch reeds nu zal eenstemmig worden verklaard en de geschiedenis zal het eens herhalen, dat het de erkentelijkheid en de bewondering der wereld heeft verdiend."

De vraag rijst na het lezen van het artikel in den *Moniteur*: Spelt het vrede of oorlog? De Parijsche beurs vond er eerst een vredelievende, later een oorlogzuchtige strekking in. De *Moniteur* belooft echter in een tweede opstel de onderhandelingen te beschouwen, en derhalve is alle oordeel over het stuk, alvorens de mededeeling in haar geheel bekend is, voorbarig. Zooveel echter meenen wij voor ons, na eene aandachtige lezing van de *partie militaire*, er uit te mogen opmaken, dat vooral in het laatste gedeelte eene bekentenis ligt opgesloten van het ondoordachte, van het onvoorzigtige der onderneming tegen het sterke, krachtig verdedigde Sebastopol. Een der bladen, die wij heden ontvingen, schijnen dit gevoelen min of meer te deelen, wanneer het als zijne meening doet kennen dat uit het artikel is af te leiden, dat in alle geval, wordt de oorlog voortgezet, het tooneel der oorlogs zal veranderd worden en niet in de Krim blijven.

RUSLAND.

Brieven uit dit rijk deelen mede, dat te St. Petersburg vele personen blijven gelooven, dat de graaf *von Nesselrode* zich zal terugtrekken en dat de oud-Russische of oorlogspartij ten slotte over de vredespartij zal zegevieren. Het is buiten twijfel, dat zich in verschillende provinciën van het rijk verschijnselen van onlusten openbaren. Onder de boeren heerscht eene sterke gisting; zij verlangen de nakoming der beloften van vrijverklaring, die zij beweeren, dat hun door keizer *Nicolaas* gedaan zijn en welke zouden vervuld wezen, zonder het plotseling afsterven van dien vorst. Voorzeker gaat de vrijverklaring van de landbouwende bevolking den nieuwen czaar zeer ter harte, maar dezelve kan slechts langzaam verkregen worden, bijaldien men geen legio van bijzondere belangen en vooroordeelen wil kwetsen. Het blijft voor als nog bij eene gisting en geene onlusten, want aller gemoed houdt zich bezig met den oorlog, die in Rusland zeer populair is. Zelfs in geval van vrede zal *Alexander II* zich tegenover ernstige moeijelijkheden bevinden; doch hij doorgrondt zijne roeping en het is daarom te begrijpen, dat hij zich door krachtdadige mannen wenscht te omringen. De graaf *von Nesselrode* zou, naar men wil, zich terug trekken, maar evenwel, met eerbewijzen en geschenken overladen, in de opperste raden van het rijk zitting blijven houden.

CHINA.

De berigten, omtrent den in dit uitgestrekt rijk nog steeds voortwoedenden burgerkrijg, met de laatste gelegenheid ontvangen, leveren hoegenaamd niets belangrijks op. De stand der zaken was nagenoeg dezelfde als die bij eene vorige gelegenheid vermeld.

Bedroevende tijdingen omtrent het heerschen van eenen vreeselijken hongersnood in het Chinesche rijk vervullen het hart met weedom; duizenden bij duizenden sterven aan gebrek van voedsel. Eene groote vloot van met rijst beladene jonken wordt aan de Westkust door de zeeroovers opgehouden en berooft Canton van allen toevoer. De hulp der vreemdelingen om die vloot te bevrijden is ingeroepen, doch de uitslag van dat verzoek is nog onbekend. De invoeren van buitenlandsche rijst zijn aanmerkelijk geweest, en, alhoewel onvoldoende voor de behoefte van zulk eene overgroote bevolking, doen zij de hoop koesteren, dat eene uitkomst op handen is. Men vreest echter dat de prijzen zeer hoog zullen blijven, daar door de heerschende onlusten de dorpen gedecimeerd zijn en de rijke grond zonder bebouwing gebleven is. Men schrijft het aan deze schaarschheid van voedsel toe, dat de insurgenten naar elders vertrokken zijn en hunne sterkten als eene gemakkelijke buit aan de mandarijnen hebben overgelaten.

De admiraal *Stirling* is naar het Noorden vertrokken. Men zegt dat de vloot niets anders doen zal dan de rivieren Amoor en Saghalien blokkeren, ten einde de Russische oorlogsvaartuigen te beletten, onze vaart en handel op de kusten van China te belemmeren. Daar echter het geheele escader naar het Noorden vertrokken is, verneemt men, dat er welligt eene vereenigde onderneming tegen de Russische nederzettingen te Sitka en Petropaulski zal worden gewaagd.

Men beweert, dat de P. & O. C. stoomboot *Tartar* tot een geschenk voor den keizer van Japan bestemd en tot dat doel door het Britsche bestuur is aangekocht.

De *Friend of China* behelst een berigt, dat de Chinesche keizer *Hienfung* zoude overleden zijn, doch voegt er bij, dat deze tijding alsnog nadere bevestiging verdient. Bijaldien de berigten uit Hongkong geloof mogten verdienen, alsdan blijkt het, dat de star der insurgenten dalende en die der mandarijnen rijzende is. Jammer dat deze laatsten hunnen triomf door wederwraak en het bij stroomen storten van onschuldig bloed kenmerken. Men ziet, na het eindigen van den hongersnood, waarschijnlijk eene reactie te gemoet. Van Shanghae, Amoy en andere plaatsen in het Noorden is niet de minste belangrijke tijding ontvangen.

Ingezonden Stukken.

Nederland op den weg van vooruitgang.

Wanneer men een blik werpt op de geschiedenis der volken en op die hunner ontwikkeling, dan staat men verbaasd over den afstand door de menschheid op de baan der beschaving afgelegd en over het te boven komen van zoovele, van zoo groote hinderpalen, welke zij op die baan heeft moeten overwinnen. Maar nog meer wordt men getroffen, wanneer men, bij die beschouwing, nagaat, hoevele der met moeite uit den weg geruimde hindernissen door den mensch zelven werden daargesteld, hoe hij door dwaasheid en hartstogt gedreven, zichzelven vaak struikelblokken heeft gelegd, die zijnen vooruitgang hebben vertraagd. Hoevele instellingen toch, door den menschelijken geest uitgedacht, door het eene volk van het andere overgenomen, en gedurende eeuwen in stand gehouden, hoevele gebruiken en gewoonten van geslachten op geslachten overgegaan, hoevele systhemen en theoriën uit den menschelijken geest ontsproten, door eeuwen heen gehuldigd en opgevolgd, welke later worden verworpen, wier verdwijnen als eene overwinning der beschaving werd toegejuicht en waarvan de herinnering ons alleen nog doet vragen, hoe het mogelijk is, dat zij gedurende zoo langen tijd hebben kunnen bestaan. Men denke slechts aan slavernij, aan het geloof aan wigchelarij en de instellingen daarop bij verschillende volken gegrond, aan heksenprocessen, aan vervolging om het geloof en zoovele andere uitvloeisels van menschelijk onverstand, die, buiten het dadelijk uit haar ontsproten kwaad, nog als indirect gevolg na zich sleepten de bestendiging der dwaalbegrippen, waarop zij waren gegrond — eene bestendiging, die de ontwikkeling van de menschheid in den weg moest zijn.

Wij wezen hier slechts op instellingen en begrippen, welke reeds sedert lang algemeen zijn veroordeeld, wier uitroeijing ieder wenscht en helpt bewerken en die juist daarom kunnen gelden als onwederlegbare bewijzen voor de tegenkanting, die de menschheid uit zichzelve ondervindt bij hare ontwikkeling.

Zien wij echter om ons heen, letten wij op den toestand der hedendaagsche maatschappij, dan helaas! ontwaren wij daarin nog menigen hinderpaal, door menschelijk onverstand aan de zedelijke en stoffelijke ontwikkeling der volken in den weg gelegd, die door schier allen worden erkend, doch tot wier opruiming nog bijna niets is verrigt.

Een dezer is het misbruik van sterken drank.

Het is ons doel niet hier de verwoestingen te beschrijven, welke de sterke drank heeft aangerigt en die dat kwaad, hoe langer hoe meer om zich grijpend, nog dagelijks aanrigt. Er is toch niemand, die maar eenigzins belang stelt in het lot van zijnen medemensch, of hij kent de rampen, veroorzaakt door het gebruik (thans helaas! synoniem met misbruik) van sterken drank.

Wij wijzen daarom alleen op eenige cijfers, verkregen door statistieke tabellen, uit welke het Jenever-verbruik eenigermate kan worden nagegaan.

Volgens die tabellen, zoude men mogen aannemen dat, wanneer de geheele mannelijke bevolking in ons Vaderland van 20—50 jaren eens als de eenige jenever gebruikende kon worden aangemerkt, door ieder individu uit die kathegorie circa 35 Ned. kan jenever 's jaars wordt gedronken.

Die staten wijzen verder aan, dat de evengenoemde verhouding wordt verbroken, onder anderen: door de meerdere consumptie in de steden dan ten platten lande; terwijl zij tevens aantoonen: dat, weder aangenomen, dat alleen mannen van 20—50 jaren (maar dan ook geen van dezen uitgezonderd) jenever gebruiken; ieder zoodanig individu te Amsterdam, jaarlijks circa 70 Ned kannen, te Haarlem, 78 Ned. kannen, te Leiden, 70 Ned. kannen, te 's Gravenhage, 72 Ned. kannen, te Rotterdam, 72 Ned. kannen en te 's Hertogenbosch 125 Ned. kannen drinkt.

Wanneer men nu bedenkt, dat door de hoogere klassen der maatschappij slechts zeer weinig jenever wordt geconsumeerd, dan kan men zich eenigermate een denkbeeld vormen van de hoogte, waarop het jenevergebruik onder de lagere klassen gestegen is.

Vreeselijke toestand voorwaar!

En kan, mag die langer worden geduld?

Nederland sla de oogen om zich, het zie op twee andere natiën, die onder hetzelfde euvel gebukt gaan en het zal weten hoe het kwaad moet worden bestreden.

Een onderzoek, nu weinige jaren geleden in eenige der Staten van Noord-Amerika ingesteld, deed blijken dat te dier tijd het drankverbruik in die Staten tot ongeveer dezelfde hoogte was geklommen, als waarop w het helaas! thans in Nederland zien. De uitkomst van dit onderzoek maakte een zoo diepen indruk op het publiek, dat de noodzakelijkheid tot het nemen van maatregelen algemeen werd erkend. De practische amerikanen begrepen dat de middelen, vroeger gebezigd tot het tegengaan van het drankverbruik, zooals: matigheids-genootschappen, waarschuwingen in publieke papieren, tractaatverspreiding en diergelijke meer, nimmer tot bereiking van het beöogde doel zouden kunnen leiden en zagen daarom naar een krachtiger en beter werkend middel om. Dit zochten en vonden zij in het daarstellen van wetten tegen het maken en verkoopen van sterken drank.

Aan den staat Maine komt de eer toe dat middel het eerst in toepassing te hebben gebragt en wat meer zegt: de wet tegen het drankverbruik te hebben uitgevaardigd, tengevolge van den algemeen geopenbaarden wil van het meerendeel der burgerij.

De volksvertegenwoordigers toch in Maine, welke tot het daarstellen der drank-wet mede hebben gewerkt, waren niet gekozen, dan na de vooraf aan de kiezers gedane belofte van hunne stem aan die wet te zullen geven.

Deze, onder den naam van Maine-wet, beroemde verordening, welke in Julij 1851, afgekondigd werd, rust op de volgende beginselen.

a. Niemand dan de daartoe van regeringswege aangestelde personen mag eenigen geestrijken drank verkoopen.

b. De verkoop door die van regeringswege aangestelde personen geschiedt alleen tot werktuigkundige, geneeskundige en wetenschappelijke doeleinden.

c. Elk beschonken persoon, kan in verzekerde bewaring worden genomen en daarin gehouden, tot hij de plaats aanwijst, waar hij drank bekwam.

d. Een ieder mag, *mits uitsluitend tot eigen gebruik, en in zijne eigene woning* geestrijken drank bereiden.

Het schoone voorbeeld door Maine gegeven, werd weldra door andere Staten gevolgd. In Rhode-Island, Massachussets, Michigan en Vermont kwam gelijke wet tot stand, die ook weldra in New-York en Pensylvanie werd voorgedragen. Bepalingen van schier gelijke strekking werden in Ohio, Illinois en Jowa in het leven geroepen.

Thans reeds verheugt men zich over de vruchten van den genomen maatregel, want het jaarlijks deswegen ingesteld onderzoek heeft eene aanzienlijke vermindering van het drankgebruik in Noord-Amerika aangetoond.

Hetzelfde euvel, dat in Nederland ongestoord voortwoedt, dat in Noord-Amerika zoo krachtig wordt bestreden, grijpt ook in Engeland verwoestend om zich en drukt op dat land als een vloek. Doch ook thans begint in Engeland de publieke geest te ontwaken. Verordeningen van verschillenden aard, doch alle de strekking hebbende het drankgebruik te bemoeijelijken, werden in vele oorden door de plaatselijke besturen uitgevaardigd. Zoodanige verordening, door het bestuur te Londen in het leven geroepen, waarbij de drankverkoop op zon- en feestdagen wordt beperkt, voerde tot de verbazende uitkomst dat het getal zaken aan het Londensch politiebureau, hetwelk, vóór het uitvaardigen dier verordening, op elken maandag ongeveer 160 bedroeg, na die uitvaardiging, plotseling tot 70 verminderde — kan men sterker bewijs willen voor het nut der drank-wetten? Met het oog op nader erlangde berigten mag men aannemen, dat Engeland met rassche schreden zal voortgaan op den ingeslagen weg tot verbetering en weldra Amerika op zijde streven zal.

En zal nu Nederland, nadat het uit het voorbeeld van Amerika en Engeland heeft kunnen ontdekken, van waar het redding erlangen kan, stil zitten? zal het gedoogen dat een kwaad, waardoor het wordt geteisterd en dat het kan tegengaan, nog verdere vorderingen make? — zal het lijdelijk toezien dat het pauperisme, die kanker, welke reeds tot zoo ver ingevreten is en die door het drank-misbruik nog sterker wordt opgewekt, steeds verder voortwoede? dat de lagere volksklassen hoe langer zoo meer verdierlijken? —

Dit verhoede God!

Wij achten ons gelukkig te mogen wijzen op een feit, hetwelk aantoont dat ook de publieke geest in Nederland begint te ontwaken en de hoop geeft, dat voor ons dierbaar Vaderland hulpe nabij is. Weinig tijds geleden toch ontvingen wij het berigt, dat eenige vaderlandslievende mannen te Rotterdam zich hadden vereenigd, met het doel de aandacht der wetgevende magt op het daarstellen van wetten tegen het drankgebruik te vestigen; dat hiertoe door die mannen een adres aan de tweede kamer der Staten Generaal was opgesteld, hetwelk in vele daaronder geplaatste handteekeningen, van eene groote sympathie doet blijken.

Bij dat adres, waarvan ons eene copij werd gezonden, verzoeken rekestranten:

a. Dat het de kamer moge behagen, een onderzoek in te stellen omtrent de wenschelijkheid en mogelijkheid der invoering eener wet, waarbij de vervaardiging en de verkoop van gedistilleerd (anders dan tot werktuigkundig en geneeskundig gebruik) wordt verboden, en

b. Dat inmiddels door de vergadering eene wetsvoordragt moge worden gedaan ten doel hebbende: 1o. de beperking van het aantal plaatsen, waar gedistilleerd wordt verkocht. 2o. de verordening dat die plaatsen des zondags zullen gesloten zijn en in de week alleen zullen geopend wezen van des morgens 6 tot des avonds ten 10 ure. 3o. de verhooging van het patentregt door branders, tappers en slijters te betalen, met bepaling dat gemelde beroepen niet zullen mogen worden uitgeoefend in vereeniging met anderen.

Adressanten, zoo leest men aan het slot van dit adres, meenen dit verzoek te mogen doen in het waarachtig belang der natie, en geven zich overigens de vrijheid de aandacht van de tweede kamer der Staten Generaal daarop met den meesten ernst in te roepen, terwijl zij ten slotte nog dit verzoek doen, dat het der kamer moge behagen, in het belang der behandelde zaak, zoodanige verdere of andere maatregelen te nemen, als door haar in hare wijsheid zal geacht worden te behooren.

Onder de vele redenen, die de a. van hun verzoek aanvoeren, wordt o. a. oo..

Dat de uitwerkselen van eene verbodswet overtuigend blijken in den staat Maine, die daarvan het eerste voorbeeld gaf, en hetwelk door zes andere Noord-Amerikaansche staten met niet minder gelukkige uitkomsten is nagevolgd;

Adressanten zeggen verder, dat zij zich gewend zouden hebben tot de hooge regering, doch vermeenden dat, waar het geldt een verbod van vervaardiging en verkoop van sterken drank, de wensch daartoe van de vertegenwoordigers van het Nederlandsche volk moet uitgaan, en dat zij niet twijfelen aan de medewerking der regering, en meenen zich evenzoo te mogen vleijen met de sympathie der hooge vergadering."

Ieder waar vaderlander zal zich verheugen over deze schrede op den weg der vooruitgang, welke aan Nederland en indirect ook aan zijne koloniën zoo veel goeds belooft.

Het Rotterdamsch adres is dan ook door schier alle Nederlanders te Batavia, die er kennis van namen, ten zeerste toegejuicht.

Wij meenen te mogen berigten, dat zich reeds te Batavia eene commissie constitueert, met het doel om de te Rotterdam gevormde vereeniging een blijk van sympathie van vele ingezetenen van Nederlandsch-Indië te doen toekomen.

Hieromtrent hopen wij nader eene meer omstandige mededeeling te doen.

Wij haasten ons, den ondervolgenden door ons ontvangen brief eene plaats in den *Java-Bode* te verleenen, onder opmerking, dat vooral het slot van denzelven ten volle aantoont, dat het door ons, in ons Nommer van den 27 Junij, omtrent de in de gevangenis te Buitenzorg voorgevallen ongeregeldheden, vermelde, ten eenenmale overeenkomstig de waarheid is, betuigende wij tevens, dat door de woorden *eerst toen* in gemeld artikel voorkomende, in het minst niet bedoeld werd, de militaire magt te Buitenzorg van nalatigheid te betichten, doch veel eer als eene lofspraak op de ijverige policie aldaar aan te merken is.

Buitenzorg, den 2 Julij 1855.

Wel Edele Heer!

In het berigt, voorkomende in de Java Bode van den 27 bevorens betreffende de door eenige gevangenen te dezer plaatse aangewende pogingen tot ontvlugting, komt o. a. voor "een detach: scherpschutters kwam *eerst. toen* alles als geëindigd kon beschouwd worden" dat *eerst, toen* kan hier als iets stootends in zich bevattende, aangemerkt worden; even als ware dat detach: door eigen toedoen te laat op de plaats, waar deszelfs hulp noodig was, aangekomen; geheel anders heeft de zaak zich toegedragen, alle ooggetuigen zijn daarvan overtuigd.

Ook was er nog wel degelijk noodig hulp aantebrengen, zoo als ook uit bijgaande verklaring van den toenmaals W. Ass. Rest. blijkt. [1] De noodige voorzorgen tegen verdere poging tot ontvlugting moesten nog worden genomen, alsmede de sluiting der met geweld open gebroken deuren bevestigd; de ter dood veroordeelde gevangenen geboeid, etc: Om 7½ ure was eerst alles geregeld.

Om rede ik veronderstel, het niet in UE bedoeling ligt, het publiek die zinsnede zal opvatten, zoo als ik in den hoofde dezes aangeef, dezelve zou kunnen worden aangemerkt, zoo verzoek ik UE als nog in genoemd blad te doen opnemen, dat *dat eerst toen*, hier *niet* beteekent, de mil: magt door haar toedoen of eigen schuld niet eerder ter genoemde plaatse aankwam; men had haar niet vroeger van het gebeurde kennis gegeven; integendeel bragt zij ten spoedigste de toen nog vereischt wordende hulp aan.

Ik heb de eer mij te noemen

Met achting

UE. D. W. Dienaar

KOCK

Kapitein

[1] Het doet ons leed de verklaring, waarvan hier sprake is, onzen lezers niet te kunnen mededeelen, wordende wij hierin verhinderd door de omstandigheid, dat dezelve, strijdig met de bepalingen der zegel-ordonnantie, op ongezegeld papier geschreven is, en de opname ons alzoo noodwendig aan eene fiscale beboeting, naar aanleiding van art. 6 dier ordonnantie, zoude bloot stellen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Junij	29	Engelsch	Eena	Janner.	Londen	2 April	Hongkong.
»	—	Bremer	Johan Lange.	Lamke.	Singapore	13 Junij	Londen.
»	30	Nederlandsch	Buitenzorg.	Annokkee.	Harlepool	15 Febr.	Shanghai.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Junij	30	Nederl. Indisch	bark	Ydroesie	Sech Almaine	Sandelh. Eiland.	12 Junij	Coulster.
Julij	1	Nederlandsch	»	Pollux	J. Kooy.	Liverpool	19 Maart	
»	—	»	»	Gouv. Generaal Rochussen.	C. La Seur.	Rotterdam	26 »	van Ommeren Rueb en co.
»	—	»	»	Abel Tasman	J. Hensing.	Akyab	2 Mei	de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	»	»	Henriette	J. van Loenen.	Adelaide	2 Junij	Haager en Schuurman.
»	—	Nederl. Indisch	»	Hap Heen	Naridin	Samarang	27 »	John Pryce en co.
»	2	Nederlandsch	»	Koophandel	L. Crevecoeur	Rotterdam.	25 Maart	G. Suermondt en co.
»	—	»	schip	Doctrina en Amicitia.	P. Haagsma	Texel.	2 April	de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	»	bark	Eersteling.	H. Schelkes.	Akyab	16 Mei	G. Suermondt en co.
»	—	»	»	Johanna Maria.	M. A. Overgaauw.	Londen.	22 Maart	van Ommeren Rueb en co.
»	—	Nederl. Indisch	schoen.	Maria Catharina	Radsiedin.	Padang.	28 Mei	
»	3	Nederlandsch	schip	Deligentia.	Smit	Londen.	...	Kreglinger, Dummler en co.
»	—	»	bark	Scheveningen.	Bruening.	Rotterdam	...	
»	—	»	brik	Gebroeders	B. G. Flik	Liverpool	1 April	Maclaine, Watson en co.
»	—	Amerikaansch.	schip	Levant.	Cooper	Melbourne.	16 Mei	Bahre en Kinder.
»	—	Engelsch	bark	Elisa Thornton	Maxwell	Londen.	23 Maart	Martin, Dyce en co.
»	—	Amerikaansch.	»	Oriental.		Boston.	...	Maclaine, Watson en co.
»	—	Engelsch	brik	Robertina.		van de West.	...	

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Julij	1	Nederlandsch	schip	Vijf Gebroeders	Dekker.	Amsterdam.
»	—	»	»	Nederland	P. Huidekoper	Japan.
»	—	»	3/m schoen.	Henriette en Cornelia	W. L. Hartmans	»
»	—	Nederl. Indisch	»	Rosalie	Dullah	Sumbawa.
»	—	Engelsch	schip	Alice Brooks.	W. Davidson	Singapore.
»	2	Nederlandsch	bark	Zes Gezusters.	G. H. Ruhaak.	Nederland.
»	—	»	»	Sirius	H. Mulder	Amsterdam.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Eersteling	Schelkes.	Pekalongan	G. Suermondt en co.
»	»	Koophandel.	Crevecoeur		»
»	brik	Mathilda *	van Olst	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	bark	Onderneming	Johansen	Middelburg	Haager en Schuurman.
»	»	Henriette *	J. van Loenen.		»
»	»	Mercator *	van der Meulen.	Amsterdam	Tiedeman en van der Burg.
»	schip	Doctrina en Amicitia	P. Haagsma.	Samarang en Indramayoe	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Abel Tasman	Hensing.	Samarang en Indramayoe	»
»	bark	Gouv. Gen. Rochussen.	La Seur.	Rotterdam via Samarang.	van Ommeren, Reub en co.
»	»	Johanna Maria.	Overgaauw.	Rotterdam via Soerabaya.	»
Nederl. Indisch	»	Jadul Kariem.	Abdul Rachman.	Soerabaya en Banjermassing.	D. N. Buys en co.
» »	schoen.	Batavia	Giam Liangsoey	Billiton	»
» »	bark	Atiat Ulmaula	Sech Baozeer		»
» »	schip	Alfulk	Sech Kadier.		Coulster.
» »	bark	Almansoor.	Said Djen	Samarang	»
» »	»	Indramayoe.	Sech Jamania.	Banka.	»
» »	»	Djelanie	Said Alie.	Banka.	»
» »	brik	Fathoor Hair.	Abdul Jalie.	Palembang	»
» »	bark	Atiatul Rachman	Sech Bafadal.	Padang	»
» »	»	Vollokoo So-oot	Said Hoesin.	Soerabaya.	»
» »	schoen.	Argo	W. F. Massingham		»
» »	bark	Ydroesie.	Sech Ismael.		»
» »	»	Hap Heen.	Nariedin.	Samarang	John Pryce en co.
Engelsch	»	Queen of the Wave *	W. Wright.	Singapore.	Martin, Dyce en co.
»	»	Eliza Thornton	T. Maxwell	Londen	»
»	brik	Emma *			Morgan, Melbourn en co.
»	bark	Acacia *			»
»	»	Favourite	H. Mulder	Australie	Maclaine, Watson en co.
»	»	Colia.	Eddington.	Australie	Hunter, Houghton en co.
»	schoen.	Amasis.	Brown.	Australie	Pitcairn, Symo en co.
Bremer	schip	Caeser. *	C. Meyer	Soerabaya.	Adam en co.
Hamburg	bark	Daniel Ross	Kessel		Mettendorff, Wilmans en co.
Fransch	schip	Alix *	Le Digabel	Samarang.	Bahre en Kinder.
Amerikaansch.	»	Levant *	M. Cooper.	China	»
Zweedsch	brik	Hindo.	Hollingren	Nederland	E. Moorman en co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	22	N. I.	stooms. Langan Lamongan	J. Prins.	Batavia.
»	—	»	stooms. Ambon	H. Hugenholtz.	Soerabaya.
»	23	»	bark Faidool Rachman	Sech Ba-alie	Riouw.
»	—	Ned.	bark Sara Alida Maria	Tekelenburg	Batavia.
»	24	»	bark Gen. Baron van Geen	G. Rotgans	»
»	—	N. I.	bark Naim Balgyer.	Sech Bahaweris.	Pakalongan.
»	26	»	bark Justina.	E. Lewis	Padang.
»	—	»	schoener Hap Eng.	Tan Kie	Riouw.
»	27	»	bark Anoear Salim.	Said Aidroos.	Batavia.
»	28	»	st. Koningin der Nederl.	T. Deighton	»
»	—	»	bark Kim Tianhoat	Oey Benhkiat.	Banjermass.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	21	N. I.	schoener Apie Maas	Tan Gimsoey.	Muntok.
»	—	»	bark Oen Goan.	Lim Djehie.	Tagal.
»	22	Ned.	Henriette Geertruida	P. Buys	Soerabaya.
»	23	N. I.	stooms. Ambon.	Hugenholtz.	Batavia.
»	24	»	stooms. Langan Lamongan.	J. Prins.	»
»	25	»	Ting Goan	Ngo Poa	Riouw.
»	26	»	Srie Selangeor	Mohamat.	Broenei.
»	27	»	Alnoer.	Sech Baharmoes.	Cheribon.
»	28	»	Hap Heen.	Naridin	Batavia.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Srie Brahan	Hoormat		Gezagvoerder.
» »	bark	[illegible] Bintang Toedjes.	J. W. Steevenst		»
» »	»	[illegible] Banjermaas	Mohamat Ariep.	Sambas	»
» »	»	Louise	Liem Boengiok	Muntok	»
» »	»	Thee Liong.	Tan Tonghay		»
» »	»	Amana Tulbarie.	Sech Jubedie		»
» »	»	Blindjoe Srie Boelan.	Tan Tikboen	Muntok	»
» »	»	Joen Goan.	Oey Tjing Goan	Riouw	»
» »	»	Maas Dennok.	Anachoda Oesoop.		»
» »	»	Faidool Rachman	Said Ba-alie.		»
» »	»	Naim Balgyer	Sech Bahaweris.	China	»
» »	»	Hap Eng	Tan Kie.		»
» »	»	Justina	E. Lewis		»
» »	»	Alnoor Salim.	Said Aydroos.		»
» »	»	Kiem Tianhoat.	Oe Pikway.		»
Nederlandsch	schip	Catharina Geertruida.	C. L. Knaudt.	Nederland	Oliphant en co.
»	»	Sara Alida Maria	H. A. Tekelenburg	Nederland over Soerabaya	B. Kopersmit en co.
»	»	Generaal Baron van Geen	G. Rotgans	»	»

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Junij	23	N. I.	bark Ellen	J. C. Lebert	Samarang.
»	24	Ned.	bark Staatsraad v. d. Houven	F. Heymeriks	Batavia.
»	25	»	brik Antoinetta.	F. Chasteau	»
»	—	N. I.	bark Hoksing	The Tiongsan.	Riouw.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	23	N. I.	kotter Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
»	—	»	» Little Tot	Katjoong	»
»	24	»	schoener Machmood	Kassan.	Banjoew.
»	25	»	bark Aldjoesoor.	Sech Baädila	Grissee.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Zaanstroom	D. Hofker.		Hoekstra Gysing en co.
»	California	M. de Wyn		Schimmelpenninck en co.
»	Jan de Witt	J. Timmermans		»
»	Clio	J. O. Wynmalen		»
»	Theodora Machtilda	D. Boelhouwer		Fraser Eaton en co.
»	Joan Melchior Kemper	B. van der Plas		»
Nederl. Indisch	st. Padang	C. E. A. Persille		W. Cores de Vries.
» »	st. Makasser	H. J. E. E. Chevallier.		»
» »	Ellen.	J. C. Lebert.		McMillan, Marten en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met de N. I. schoener *Maria Catharina:* mevr. *King* en *familie.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met Ned. het schip *Nederland:* de heeren *J. R. Lange.* — *P. Knuttel.*

Met het Ned. schip *Zes Gezusters:* de jongeheer *J. Diepenhorst.* — 6 gepasp. en 2 gegageerde militairen.

Met de Ned. bark *Serius:* 2 militairen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 29 *tot en met den* 30 *Junij* 1855.

AANVOER.

Van Passaroeang per ned. schip *Serius*, gez. H. Mulder. agt. Suermondt en co.

500 pic. tin. 602$^{90}/_{100}$ do. suiker. 500 do. koffij. 152$^{462}/_{1000}$ do. notenmuscaat. 100$^{236}/_{1000}$ do. foelie. 50 do. rotting. 3900$^{6}/_{100}$ do. suiker. 4600 do. koffij. 66 vs. kop. duiten. *N. H. M.* Lading bestemd voor Nederland.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Vijf Gebroeders*, gez. Dekker. agt. Kopersmit en co.

1200 pic. tin. 725 do. gomelastiek. 24 do. buffelhoorn. 4800$^{25}/_{100}$ do. suiker. 2060 do. koffij. 100 do. rotting. 4000 ps. koehuiden. 250 do. buffelhuiden. 110 vs. kop. duiten. 6385 pic. koffij. 352$^{60}/_{100}$ do. zw. peper. 160 do. gutta percha. 100 ps. buffelhuiden. *N. H. M.*

Naar Nederland per ned. schip *Zes Gezusters*, gez. G. H. Ruhaak. agt. Maclaine Watson en co.

900 pic. tin. 65 do. rotting. 5832 do. koffij. 6000$^{52}/_{100}$ do. suiker. 395$^{864}/_{1000}$ do. thee. 61 kn. en 38 vn. duiten plaatjes. *N. H. M.*

6 ks. delfstoffen. 1 pakje boeken. 2 alg. *Pakhuismeester.*

1 stoel. 1 kt. jap. goederen. *Agenten.*

Naar Japan per ned. schip *Nederland*, gez. P. Huidekoper. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

1 kt. tapijten. 2 do. boeken. 1 do. compas en logglas. 1 do. zeildoek en touwwerk. monsters. 2 coll. zeekaarten en boeken 3 kn. spiegels. 2 do. supports voor idem. 2 do. canape's. enz. 1 do. voltaires. 2 do. pendules. 2 do. kroonen. 1 do. marm bladen. 14 ps. statie vlaggen. 9 ks. laken. 1 do. casemieren. 1 do. armozijn. 14 do. taffachelossen. 3 do. eur. chitzen. 7 do. beng. chitzen. 10 do. patna chitzen. 1 do. manufact. 1 do. madapoll. 1 do. ƒ 8925.— zilv. munt. 20 ps. oliphanstanden. 154 do. caliatour hout. 83 zakken peper. 5 ks. arak. 10 zakken koffij. 1 kt. schrijfbehoeften. 56 zakken nagelen. 2½ aam notenmuscaat. 33500 ℔ sapanhout. 6 kanonnen. 241 kn. geweren. 1 batterij kist. 3 ks. fauteuils. 2 do. lamp. bollen en glazen. 2 do. consoles. 24 stoelen. 1 kt. lampen. 1 do. koffijmolens en branders. 1 kt. monsters lijnwaden. en zijde. 1 pakje boeken. 8 ks. geneesmiddelen. 1 do. electromagn. toestel. 1 do. daguerrestijp. toestellen. 1 do. lith. pers. 2 do. benoodigheden. 6 do. boekwerken. 1 do. aardglobes. 1 do. wereldkaarten. 3 do. portretten en schilderijen. 1 do. toebeh. en do. 1 do. microscoopen. 2 do. daguerrestijp en photographie. toestellen. 1 do. peil compas en toestellen. 1 do. lucht pomp. en papierdoes. 11 coll. verfwaren. 8 kruiken. kwik. 50 ps. kadjang matten. 121 ks. geweren. 66 do. toebehooren voor id. 1 ijzeren anker. 7 ks. planken. 1 krandj. marmotten. 1 do. konijnen. 25 ℔ buskruid en ammunitie. 120,000 ℔ sapanhout. 675 pic. tin. 3803$^{05}/_{100}$ do. suiker. 1 kt. regaal. *Gouvernement.*

20 ks. medicijnen. 30 do drogerijen 3 do. verfwaren. 5 do. zeep. 2 do. genuaolie. uit entrep. *Gouw Ajant.*

2 ks. wapenen. 2 do. lantaarns. 2 do. machinerien. 1 do. ijzerwerk. 1 do. balancen. 1 do. galanterien. 1 do. instrument. 1 do. boeken. 14 do. glaswerk. 1 do. spiegelglas. 1 md. aardewerk. 1 rol lederwerk. 3 ks. porcelein. 1 do. linnen voorwerpen. 1 do. diversen. 60$^{22}/_{100}$ pic. sandelhout 2 ks. kramerijen. 2 do. man. sigaren. 25 ℔ kruid. 14 ks. manufact. 47 coll. provisien. 1 kt. bijouterien. 1 do. meubelen. 8 do. bl. aardewerk. 2 do. kajoepoetie-olie. 1 do. kramerijen. 2 do. eenhoorn. 9 do. kat. stoffen. 15 do. glazen ruiten. 1 do. lederwerk en flanel. 3 do. buffelhoorn. 2 do. medicijnen. 1 do. distell. toestellen. 5 do. genever. uit het entrep. *Gouvernement.*

2 ks. boeken. 2 do. medicijnen en instrument. 1 do. glaswerk. 1 galv. batterij. 1 do. instrument. uit reg. pakhuis. *John Pryce en co.*

400 pic. rotting. *J. R. Lange.*

Naar Japan per ned. schip *Henriette en Cornelia*, gez. Hartmans. agt. Haager en Schuurman.

772 pic. sap. hout. 325 do. tin. 1502$^{21}/_{100}$ do. suiker. 2 ks. laken. 1 do. armozijn. 6 do. taffachelossen. 1 do. eur. chitzen. 3 do. beng. chitzen. 5 do. patna chitzen. 1 kt. madapoll. 10 ps. oliphanstanden. 70 do. caliatour hout. 42 zakk. peper. 26 do. nagelen. 1/2 aam notenmuscaat. 8 ps. statie vlaggen. 50 ks. geweren. 3 do. planten. 1 krandj. wildehoenders. 1 do. paauwen. 32 ℔ buskruid en ammunitie. *Gouvernement.*

400 pic. rotting. *Gouw Ajant.*

Naar Nederland per ned. schip *Serius*, gez. H. Mulder. agt. Suermondt en co.

500 pic. tin. 602$^{90}/_{100}$ do. suiker. 500 do. koffij. 152$^{462}/_{1000}$ do. notenmuscaat. 100$^{236}/_{1000}$ do. foelie. 50 do. rotting. 3900$^{6}/_{100}$ do. koffij. 66 vs. kop. duiten. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 21 *tot en met den* 28 *Junij* 1855.

AANVOER.

Van Soerabaya per ned. ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. Hugenholtz.

20 kn. en 1 bl. ong. katoen. 10 kn. wit katoen. 31 st. led. leggers en 11 vn. verw. *Sech Abdul Kadir bin Achmat Seguf.*

3 kn. gedr. katoen. *Order.*

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 27 Junij 1855 no. 51.

Van Sumanap per ned. ind. bark *Naim Balgijer*, gez. Sech Abdulla Bahaweris.

50 koij. gouvernements zout.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Sara Alida Maria*, gez. H. A. Tekelenberg.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 23 Junij 1855 no. 50.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Generaal Baron van Geen*, gez. G. Rotgans.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 20 Junij 1855 no. 49.

UITVOER.

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Henriette Geertruida*, gez. P. Buijs Jr.

35 kn. gouvernements kopergeld. *N. H. M.*

Naar Padang over Batavia per ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. F. H. B. Hugenholtz.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 Junij 1855 no. 52.

Naar Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. J. Prins.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 Junij 1855 no. 52.

Naar Batavia per ned. ind. brik *Hap Heen*, gez. Naridin.

476 st. balken en 64 st. chin. dood-kist-planken. *B. Kopersmit en co.*

Naar Batavia over Cheribon per ned. ind. bark *Alnoer*, gez. Sech Sahat Baharmoes.

7 kn. sarongs. *J. Knagge en co.*

1 bl. lijnwaden en 2 vn. bier. *Dorrepaal en co.*

1 kt. geverwd katoenen goederen. 100 pic. koffij en 1 kt. tuigen. *van den Broek en Veeckens.*

100 vs. bier, (pale ale). *Wermuth en co.*

50,000 guldens aan koperen munt. *Havenmeester.*

3 kn. gamelangs. 2 karpekken met medicijnen. 12 st. tennongs. 1 kt. paardentuig. 2 kn. borden en kommen en 1 ledikant en houtwerk. Wed. *Winckelhagen.*

2 dozijn rottingstoelen. *C. Cristall.*

Naar Havre over Soerabaya per Fr. schip *Nicolas Cézard*, gez. P. Adam.

2000 st. koe-huiden en 100 pic. bindrotting. *Dorrepaal en co.*

Naar Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Th. Deighton.

4 kn. ordinair katoen. 1 kt. kain batik en 1 bl. en 1 kt. adr. chitzen. *J. Knagge en co.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 22 *tot en met den* 26 *Junij* 1855.

AANVOER.

Van Nederland via Batavia en Samarang per ned. schip *Zaanstroom*, gez. D. Hofker. agt. Schimmelpenninck en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 2 Junij 1855 no. 44.

Van Batavia per ned. ind. bark *[illegible]*, gez. Entjik Koesnin. agt. Gezagvoerder.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 6 Junij 1855 no. 45.

Van Ambon en Sandelhout per ned. ind. bark *Almachlaar*, gez. Said Alie Holahelle. agt. Gezagvoerder,

204 paarden. 139 st. balken en planken. 10,000 st. sagoe. 4½ pic. ebbenhout. 1½ do. notenmuscaat. 1$^{20}/_{100}$ do. wortelhout en eenige kleinigheden. *Gezagvoerder.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Ellen*, gez. J. C. Lebert. agt. Mc. Millan Marten en co.

1020 st. kleine en groote balken. *Mc. Millan Marten en co.*

Van Riouw per ned. ind. bark *Hoksing*, gez. The Tiansang. agt. Gezagv.

689$^{88}/_{100}$ pic. gambier. 3 kn. ruwe zijde. *Gezagv.*

Van Nederland via Batavia en Samarang per ned. schip *Staatsraad van der Houven*, gez. F. Heijmeriks. agt. Ruyl Cramer en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 Junij 1855 no. 48.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per ned. ind. stoomb. *Ambon*, gez. Hugenholtz.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. 30 Junij 1855 no. 52.

Naar Banjermassing per ned. ind. bark *Machmood*, gez. Entjik Kassan.

1 kt. medicijn, provisien en eenige kleinigheden. *N. H. M.*

2$^{78}/_{100}$ pic. koperwerk. *Gezagv.*

1000 st. jav. sigaren. 22 coll. diverse dranken. provisien en eenige kleinigheden. 1 st. tafelgoed. 3 st. jaconet. 1 doz. doeken. *E. Martens.*

39 kn. en vn. bier. *Van Raalten en Kocken.*

CORRESPONDENTIE.

De heer *v. H*... verzoekt ons de aandacht der policie te Batavia en Buitenzorg te vestigen op den slechten staat, waarin zich de reiswagens van den heer *J. Speet*, ondernemer van postwagens vice versa tusschen Batavia en Buitenzorg, bevinden, een staat, die niemand meer waarborgt zonder ongelukken deze kleine reis te volbrengen. *v. H*... klaagt evenzeer over de uitgeputte en ziekelijke paarden, die doorgaans voor een traject, dat vroeger, tijdens de heer *B. van Ochten* die onderneming bestuurde, geregeld in 3½ uur werd afgelegd, 6, 7, 8, ja somwijlen tot 10 en meer uren noodig hebben. *v. H*... beweert ook, dat de verwisselwagens, die, in geval van ongeluk, te Tjibinong en Tandjong moeten gereed staan, in een onbruikbaren staat verkeeren. In één woord, *v. H*... verklaart, dat het hoog noodig en wenschelijk is, dat hierin algeheele verandering kome, welke volgens hem alleen, en door het strenge toezigt der policie van beide plaatsen en door het openen van eene concurrentie, zoude kunnen worden verkregen.

De redactie, die zich meermalen van de waarheid der klagten van den heer *v. H*... in persoon overtuigd heeft, kan niet nalaten, den door dien heer geuiten wensch te beamen en op het voordeel te wijzen, dat welk eene nieuwe goede onderneming van vervoer vice versa tusschen Batavia en Buitenzorg, zoowel voor den ondernemer als voor het reizend publiek, zoude opleveren.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.